

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 4C/86/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6312899502
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Kekeňák, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2014:6312899502.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno sudcom JUDr. Ondrejom Kekeňákom, PhD. v právnej veci navrhovateľov 1/ Bc. M. G. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A., D. XXX, štátny občan SR, 2/ D. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. Y., X. L. U. XXXX/XX, štátna občianka SR, 3/ D. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y., X. cesta XX/XX, štátna občianka SR, všetci navrhovatelia právne zastúpení JUDr. Peter Dlhopolček, advokát so sídlom AK Banská Bystrica, Horná 51 proti odporkyni N. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y., E. XXXX/XXX, právne zastúpená Bako, Jančiar, Levrinc - advokáti s.r.o. so sídlom Zvolen, J. Kozačeka 13E, IČO: 36 859 842, o určenie vlastníckeho práva, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e, že navrhovateľ 1/ je vlastníkom v celosti nehnuteľnosti vedenej Správou katastra v Brezne, pre kat. územie Brezno ako parc. KN č. XXXX/X, ostatné plochy o výmere XX m², novovytvorenej geometrickým plánom spoločnosti GeoPLUS s.r.o. Brezno číslo XXXXXXXX-XXX/XXXX/XXXX, vyhotoveným dňa 26.05.2006, úradne overeným Správou katastra v Brezne dňa 31.05.2006 pod číslom XXX/XX,

- navrhovateľ 1/ je vlastníkom v celosti nehnuteľnosti vedenej Správou katastra v Brezne, pre kat. územie Brezno ako parc. KN č. XXXX/X, ostatné plochy o výmere XXX m², novovytvorenej Geometrickým plánom spoločnosti GeoPLUS s.r.o. Brezno číslo XXXXXXXX-XXX/XXXX, vyhotoveným dňa 26.05.2006, úradne overeným Správou katastra v Brezne dňa 31.05.2006 pod číslom XXX/XX,
- navrhovateľ 1/ je vlastníkom v celosti nehnuteľnosti vedenej Správou katastra v Brezne, pre kat. územie Brezno ako parc. KN č. XXXX/X, záhrada o výmere XXX m², novovytvorenej Geometrickým plánom spoločnosti GeoPLUS s.r.o. Brezno číslo XXXXXXXX-XXX/XXXX, vyhotoveným dňa 26.05.2006, úradne overeným Správou katastra v Brezne dňa 31.05.2006 pod číslom XXX/XX,

- navrhovateľka 2/ je vlastníkom v celosti nehnuteľnosti vedenej Správou katastra v Brezne, pre kat. územie Brezno ako parc. KN č. XXXX/X, ostatné plochy o výmere XX m², novovytvorenej Geometrickým plánom spoločnosti GeoPLUS s.r.o. Brezno číslo XXXXXXXX-XXX/XXXX, vyhotoveným dňa 26.05.2006, úradne overeným Správou katastra v Brezne dňa 31.05.2006 pod číslom XXX/XX,
- navrhovateľka 2/ je vlastníkom v celosti nehnuteľnosti vedenej Správou katastra v Brezne, pre kat. územie Brezno ako parc. KN č. XXXX/X, ostatné plochy o výmere XXX m², novovytvorenej Geometrickým plánom spoločnosti GeoPLUS s.r.o. Brezno číslo 36041459-103/2006, vyhotoveným dňa 26.05.2006, úradne overeným Správou katastra v Brezne dňa 31.05.2006 pod číslom XXX/XX,
- navrhovateľka 2/ je vlastníkom v celosti nehnuteľnosti vedenej Správou katastra v Brezne, pre kat. územie Brezno ako parc. KN č. XXXX/X, ostatné plochy o výmere XX m², novovytvorenej Geometrickým plánom spoločnosti GeoPLUS s.r.o. Brezno číslo XXXXXXXX-XXX/XXXX, vyhotoveným dňa 26.05.2006, úradne overeným Správou katastra v Brezne dňa 31.05.2006 pod číslom XXX/XX,
- navrhovateľka 2/ je vlastníkom v celosti nehnuteľnosti vedenej Správou katastra v Brezne, pre kat. územie Brezno ako parc. KN č. XXXX/X, ostatné plochy o výmere XX m², novovytvorenej Geometrickým plánom spoločnosti GeoPLUS s.r.o. Brezno číslo XXXXXXXX-XXX/XXXX, vyhotoveným dňa 26.05.2006, úradne overeným Správou katastra v Brezne dňa 31.05.2006 pod číslom XXX/XXX,

- navrhovateľka 2/ je vlastníkom v celosti nehnuteľnosti vedenej Správou katastra v Brezne, pre kat. územie Brezno ako parc. KN č. XXXX/X, záhrada o výmere XXX m², novovytvorenej Geometrickým plánom spoločnosti GeoPLUS s.r.o. Brezno číslo XXXXXXXX-XXX/XXXX, vyhotoveným dňa XX.XX.XXXX, úradne overeným H. katastra v Brezne dňa 31.05.2006 pod číslom XXX/XX,

- navrhovateľka 3/ je vlastníkom v podiele X/X-tín nehnuteľnosti vedenej Správou katastra v Brezne, pre kat. územie Brezno ako parc. KN č. XXXX/X, záhrada o výmere XXX m², novovytvorenej Geometrickým plánom spoločnosti GeoPLUS s.r.o. Brezno číslo XXXXXXXX-XXX/XXXX, vyhotoveným dňa 26.05.2006, úradne overeným Správou katastra v Brezne dňa 31.05.2006 pod číslom XXX/XX,

- navrhovateľka 3/ je vlastníkom v podiele XX/XX-tín nehnuteľnosti vedenej Správou katastra v Brezne, pre kat. územie Brezno ako parc. KN č. XXXX/X, záhrada o výmere XXX m², novovytvorenej Geometrickým plánom spoločnosti GeoPLUS s.r.o. Brezno číslo XXXXXXXX-XXX/XXXX, vyhotoveným dňa 26.05.2006, úradne overeným Správou katastra v Brezne dňa 31.05.2006 pod číslom XXX/XX.

II. O náhrade trov konania súd rozhodne samostatným uznesením do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom podaným na tunajšom súde dňa 06.06.2002 sa navrhovatelia domáhajú, aby súd určil, že sú vlastníkami nehnuteľností vedených Katastrálnym úradom v Banskej Bystrici, Správou katastra Brezno, pre kat. územie Y. na LV č. XXXX KN parc. číslo XXXX/X, ostatná plocha o výmere XXX m², XXXX/X, ostatná plocha o výmere XXX m², XXXX/X, trvalý trávnatý porast o výmere XXX m², XXXX/X, trvalý trávnatý porast o výmere XXX m², XXXX/X, trvalý trávnatý porast o výmere XXX m², každý v podiele X/X. Súčasne si uplatnili nárok na náhradu trov konania.

V návrhu v podstate uviedli, že v dedičskom konaní po neb. N. D., rod. D., zomrelej XX.XX.XXXX, vedenom JUDr. Annou Medved'ovou, notárom ako súdnym komisárom v Brezne pod sp. zn. D 659/99, Dnot 305/99 na základe poverenia Okresného súdu Brezno, sa stali vlastníkami nehnuteľností, a to navrhovateľ 1/ nehnuteľností vedených v katastrálnom území Brezno záp. číslo XX XXX pzkn. parcela č. XXXX, identické s parc. pozemk. kat. č. XXXXX, orná pôda o výmere X XXX m², XXXXX, trvalý trávnatý porast o výmere X XXX m², XXXXX, orná pôda o výmere X XXX m² v podiele X/X (v celosti), navrhovateľka 2/ nehnuteľností vedených v katastrálnom území Y. v záp. č. XXXXX pzkn. parc. č. XXXX identické s parc. pozemk. kat. č. XXXXX, trvalý trávnatý porast o výmere X XXX m² v podiele X/X (v celosti), záp. č. XXXXX pozkn. parc. č. X XXX identická s parc. pozemk. kat. č. XXXXX, orná pôda o výmere X XXX m² v podiele X/X (v celosti), navrhovateľka 3/ nehnuteľností vedených v katastrálnom území Y. záp. č. XXXXX pzkn. č. XXXX identické s parc. pozemk. kat. č. XXXXX, trvalý trávnatý porast o výmere X XXX m², XXXXX, orná pôda o výmere X XXX m², XXXXX, orná pôda o výmere X XXX m², XXXXX, orná pôda o výmere X XXX m² v podiele X/X, záp. č. XXXXX pozkn. parc. č. XXXX identické s parc. pozemk. kat. č. XXXXX, orná pôda o výmere X XXX m², XXXXX, trvalý trávnatý porast o výmere X XXX m², XXXXX, zastavaná plocha o výmere XX m², XXXXX, zastavaná plocha o výmere XX m² v podiele XX/XX.

Uviedli, že podľa identifikácie parciel Správy katastra Brezno z nehnuteľností vedených v katastrálnom území Brezno záp. č. XXXXX pzkn. parc. č. XXXX a záp. č. XXXXX pzkn. parc. č. XXXX boli vyčlenené KN parcela č. XXXX, zastavaná plocha o výmere XXX m², KN parc. č. XXXX, záhrady o výmere X XXX m², KN parc. č. XXXX, zastavaná plocha o výmere XX m², ktoré boli kúpnu zmluvou zo dňa 30.12.1963 prevedené na T. V. a D. V., rod. D.. V súčasnej dobe sú ďalšie nehnuteľnosti vedené v katastrálnom území Y. ako parcely KN č. XXXX/X, ost. plochy o výmere XXX m², XXXX/X, ost. plochy o výmere XXX m², XXXX/X, trvalý trávnatý porast o výmere XXX m², XXXX/X, trvalý trávnatý porast o výmere XXX m², XXXX/X, trvalý trávnatý porast o výmere XXX m² na LV č. XXXX a ako ich vlastníkom je vedená odporkyňa N. Pridalová v podiele X/X. Uvedené nehnuteľnosti získala odporkyňa na základe kúpnej zmluvy V XXXX/XX zo dňa 20.12.2000 ako kupujúca od predávajúcej T. J., nar. XX.XX.XXXX. T. J. získala tieto nehnuteľnosti osvedčením o vydržaní nehnuteľností vedeným JUDr. Vierou Kalinovou, notárkou v Banskej Bystrici, dňa 07.11.2000 pod sp. zn. N 438/2000, Nz 394/2000. Nie je pravdou, že kúpnu zmluvou zo dňa XX.XX.XXXX boli prevedené na kupujúcich T. V. a D. V. aj tieto nehnuteľnosti. Tieto nehnuteľnosti vždy vlastnili a užívali rodičia navrhovateľov. Tieto skutočnosti nie je množné podložiť

dôkazmi, pretože k nim nemajú prístup a žiadali preto, aby ich zabezpečil súd. Uvedené nehnuteľnosti tak, ako boli pôvodne vedené ešte v pozemnoknižných zápisniciach a ako sú ešte uvádzané v osvedčení o dedičstve po ich matke N. D., sp. zn.. D XXX/XX, Dnot 305/99, užívali ich rodičia a s nimi aj oni od dávnej doby; v predchádzajúcej dobe ich užívali ich právni predchodcovia. Dôvodili, že T. J. si dala neoprávnené osvedčiť tieto nehnuteľnosti do svojho vlastníctva, pričom k nim priamy vzťah nikdy nemala. Poukázali na to, že boli porušené ich vlastnícke práva, pričom majú záujem o vlastníctvo k vyššie uvedeným nehnuteľnostiam a o zosúladenie skutočného stavu so stavom právnym tak, ako pretrvával ešte za užívania a vlastníctva týchto nehnuteľností ich rodičmi. Majú tak naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva vo svoj prospech.

Navrhovatelia pripojil k návrhu listinné doklady.

Odporkyňa sa k návrhu vyjadrila písomným podaním doručeným súdu dňa 16.10.2002, v ktorom uviedla, že návrh žiada zamietnuť a priznať náhradu trov konania. Dôvodila, že nehnuteľnosti uvedené v petitu návrhu nadobudla titulom riadne uzavretej kúpnej zmluvy zavkladovanej do katastra nehnuteľností v roku 2000. Voči nej nemohli navrhovatelia nadobudnúť vlastnícke právo vydržaním v zmysle ust. § 134 Obč. zákonníka. Titulom riadnej kúpnej zmluvy vykonáva vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam, užíva ich, má ich v držbe v súlade s ust. § 123 Obč. zákonníka. Poukázala tiež na to, že navrhovatelia predmetné parcely neužívajú. Nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tohto konania, užíva a drží ona. Navrhovatelia nespĺňajú ani jednu zo základných podmienok vzniku vlastníckeho práva vydržaním, a sice dobu držby, titul, dobromyseľnosť a existenciu držby.

Písomným podaním zo dňa 01.04.2003 navrhovatelia doplnili svoj pôvodne podaný návrh tak, že žiadali, aby súd určil, že navrhovatelia sú vlastníkami nehnuteľností vedených Katastrálnym úradom v Banskej Bystrici, Správou katastra v Y., pre kat. územie Y. na LV č. XXXX KN parc. XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, každý v podiele vyplývajúcom z osvedčenia o dedičstve D 659/99, Dnot 305/99 zo dňa 13.03.2001, konkrétne XXXX/X, ostatná plocha o výmere XX m², vlastník D. O. v podiele X/X, XXXX/X, ostatná plocha o výmere XX m², vlastník G. D. v podiele X/X, XXXX/X, ostatná plocha o výmere XXX m², vlastník D. O. v podiele X/X, XXXX/X, ostatná plocha o výmere XXX m², vlastník G. D. v podiele X/X, XXXX/X, trvalý trávnatý porast o výmere XXX m², vlastník D. O. v podiele X/X, XXXX/X, trvalý trávnatý porast o výmere XXX m², vlastník G. D. v podiele X/X, XXXX/X, trvalý trávnatý porast o výmere XXX m², vlastník D. Z. v podiele X/X, XXXX/X, trvalý trávnatý porast o výmere XXX m², vlastník D. O. v podiele X/X, XXXX/X, trvalý trávnatý porast o výmere XXX m², vlastník D. Z. v podiele XX/XX. Súčasne zotrvali na uplatnenom nároku na priznanie náhrady trov konania.

Písomným podaním doručeným súdu 31.05.2006 navrhovatelia opätovne zmenili petit pôvodne podaného návrhu. Uviedli, že podkladom pre zmenu petitu je geometrický plán spoločnosti GeoPlus s.r.o. Brezno č. XXXXXXXX-XXX/XXXX, vyhotovený dňa 26.05.2006, úradne overený Správou katastra Brezno dňa 31.05.2006 pod č. XXX/XX. Doplnili, že sa domáhajú určenia vlastníckeho práva k novovytvoreným parcelám, ktoré zodpovedajú príslušnému dielu právneho stavu GP XXXXXXXX/XXX/XXXX a ktoré diely boli vytvorené z tých PK parcel, ktoré sú uvedené v poznámke geom. plánu. Všetky predmetné pozemnoknižné parcely boli predmetom dedenia po poručiteľke (matke navrhovateľov) N. D., rod. D. na základe osvedčenia o dedičstve D 659/99, Dnot 305/99 zo dňa 13.03.2001, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 29.03.2001. V dedičskom konaní dedičia zo zákona uzavreli dedičskú dohodu obsiahnutú v bode V. osvedčenia o dedičstve. V súlade s touto dohodou sa navrhovatelia domáhajú určenia vlastníckeho práva vo svoj prospech tak, ako je uvedené v pozmenenom petite návrhu, ktorý presne konkretizovali.

Tunajší súd uznesením č.k. 4C 116/2002 - 126 zo dňa 13.06.2006 rozhodol, že pripúšťa zmenu návrhu tak, že namiesto určenia, že navrhovatelia sú vlastníkami nehnuteľností vedených Katastrálnym úradom v Banskej Bystrici, Správou katastra v Brezne pre katastrálne územie Brezno na LV č. XXXX, KN parcela č. XXXX/X, ostatná plocha o výmere XXX m², XXXX/X, ostatná plocha o výmere XXX m², XXXX/X, trvalý trávnatý porast o výmere XXX m², XXXX/X, trvalý trávnatý porast o výmere XXX m², XXXX/X, trvalý trávnatý porast o výmere XXX m², každý v podiely X/X sa navrhovatelia X/, 2/ a 3/ domáhajú určenia, že

- navrhovateľ 1/ je vlastníkom v celosti nehnuteľnosti vedenej Správou katastra v Brezne, pre kat. územie Brezno ako parc. KN č. XXXX/X, ostatné plochy o výmere XX m², novovytvorenej geometrickým plánom spoločnosti GeoPLUS s.r.o. Brezno číslo XXXXXXXX-XXX/XXXX, vyhotoveným dňa 26.05.2006,

úradne overeným Správou katastra v Brezne dňa 31.05.2006 pod číslom XXX/XX, ktorý tvorí súčasť rozsudku Okresného súdu Brezno vydaného v konaní číslo 4C 116/20002,

- navrhovateľ 1/ je vlastníkom v celosti nehnuteľnosti vedenej Správou katastra v Brezne, pre kat. územie Brezno ako parc. KN č. XXXX/X, ostatné plochy o výmere XXX m², novovytvorenej Geometrickým plánom spoločnosti GeoPLUS s.r.o. Brezno číslo XXXXXXXX-XXX/XXXX, vyhotoveným dňa 26.05.2006, úradne overeným Správou katastra v Brezne dňa 31.05.2006 pod číslom XXX/XX, ktorý tvorí súčasť rozsudku OS Brezno vydaného v konaní číslo 4C 116/2002,
- navrhovateľ 1/ je vlastníkom v celosti nehnuteľnosti vedenej Správou katastra v Brezne, pre kat. územie Brezno ako parc. KN č. XXXX/X, záhrada o výmere XXX m², novovytvorenej Geometrickým plánom spoločnosti GeoPLUS s.r.o. Brezno číslo XXXXXXXX-XXX/XXXX, vyhotoveným dňa 26.05.2006, úradne overeným Správou katastra v Brezne dňa 31.05.2006 pod číslom XXX/XX, ktorý tvorí súčasť rozsudku OS Brezno vydaného v konaní číslo 4C 116/2002,
- navrhovateľka 2/ je vlastníkom v celosti nehnuteľnosti vedenej Správou katastra v Brezne, pre kat. územie Brezno ako parc. KN č. XXXX/X, ostatné plochy o výmere XX m², novovytvorenej Geometrickým plánom spoločnosti GeoPLUS s.r.o. Brezno číslo XXXXXXXX-XXX/XXXX, vyhotoveným dňa 26.05.2006, úradne overeným Správou katastra v Brezne dňa 31.05.2006 pod číslom XXX/XX, ktorý tvorí súčasť rozsudku OS Brezno vydaného v konaní číslo 4C 116/2002,
- navrhovateľka 2/ je vlastníkom v celosti nehnuteľnosti vedenej Správou katastra v Brezne pre kat. územie Brezno ako parc. KN č. XXXX/X, ostatné plochy o výmere XXX m², novovytvorenej C. plánom spoločnosti GeoPLUS s.r.o. Brezno číslo XXXXXXXX-XXX/XXXX, vyhotoveným dňa 26.05.2006, úradne overeným Správou katastra v Brezne dňa 31.05.2006 pod číslom XXX/XX, ktorý tvorí súčasť rozsudku OS Brezno vydaného v konaní číslo 4C 116/2002,
- navrhovateľka 2/ je vlastníkom v celosti nehnuteľnosti vedenej Správou katastra v Brezne, pre kat. územie Brezno ako parc. KN č. XXXX/X, ostatné plochy o výmere XX m², novovytvorenej Geometrickým plánom spoločnosti GeoPLUS s.r.o. Brezno číslo XXXXXXXX-XXX/XXXX, vyhotoveným dňa 26.05.2006, úradne overeným Správou katastra v Brezne dňa 31.05.2006 pod číslom XXX/XX, ktorý tvorí súčasť rozsudku OS Brezno vydaného v konaní číslo 4C 116/2002,
- navrhovateľka 2/ je vlastníkom v celosti nehnuteľnosti vedenej Správou katastra v Brezne pre kat. územie Brezno ako parc. KN č. XXXX/X, ostatné plochy o výmere XX m², novovytvorenej Geometrickým plánom spoločnosti GeoPLUS s.r.o. Brezno číslo XXXXXXXX-XXX/XXXX, vyhotoveným dňa 26.05.2006, úradne overeným Správou katastra v Brezne dňa 31.05.2006 pod číslom XXX/XXX, ktorý tvorí súčasť rozsudku OS Brezno vydaného v konaní číslo 4C 116/2002,
- navrhovateľka 2/ je vlastníkom v celosti nehnuteľnosti vedenej Správou katastra v Brezne, pre kat. územie Brezno ako parc. KN č. XXXX/X, záhrada o výmere XXX m², novovytvorenej Geometrickým plánom spoločnosti GeoPLUS s.r.o. Brezno číslo XXXXXXXX-XXX/XXXX, vyhotoveným dňa 26.05.2006, úradne overeným Správou katastra v Brezne dňa 31.05.2006 pod číslom XXX/XX, ktorý tvorí súčasť rozsudku OS Brezno vydaného v konaní číslo 4C 116/2002,
- navrhovateľka 3/ je vlastníkom v podiele X/X- tín nehnuteľnosti vedenej Správou katastra v Brezne, pre kat. územie Brezno ako parc. KN č. XXXX/X, záhrada o výmere XXX m², novovytvorenej Geometrickým plánom spoločnosti GeoPLUS s.r.o. Brezno číslo XXXXXXXX-XXX/XXXX, vyhotoveným dňa 26.05.2006, úradne overeným Správou katastra v Brezne dňa 31.05.2006 pod číslom XXX/XX, ktorý tvorí súčasť rozsudku OS Brezno vydaného v konaní číslo 4C 116/2002 a
- navrhovateľka 3/ je vlastníkom v podiele XX/XX-tín nehnuteľnosti vedenej Správou katastra v Brezne, pre kat. územie Brezno ako parc. KN č. XXXX/X, záhrada o výmere XXX m², novovytvorenej Geometrickým plánom spoločnosti GeoPLUS s.r.o. Brezno číslo XXXXXXXX-XXX/XXXX, vyhotoveným dňa 26.05.2006, úradne overeným Správou katastra v Brezne dňa 31.05.2006 pod číslom XXX/XX, ktorý tvorí súčasť rozsudku OS Brezno vydaného v konaní číslo 4C 116/2002.

Vo výroku II. predmetného uznesenia súd súčasne konanie o návrhu navrhovateľov, aby do konania na ich strane pripustil B. D. a Z.. N. J., zastavil.

Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť vo výroku I. dňa 21.06.2006 a vo výroku II. dňa 07.07.2006.

Tunajší súd rozsudkom č.k. 4C 116/2002 - 210 zo dňa 28.03.2008 rozhodol tak, že návrh navrhovateľov zamietol. Navrhovateľov zaviazal spoločne a nerozdielne nahradiť odporkyni trovy konania vo výške 14 305,- Sk. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh navrhovateľov nie je dôvodný. Navrhovatelia podľa súdu neuviedli, akým titulom sa domáhajú určenia vlastníctva voči odporkyni. Vždy

poukazovali len na tú skutočnosť, že nehnuteľnosti zdedili tak, ako je to uvedené v osvedčení o dedičstve Okresného súdu Brezno č.k. D 659/99, Dnot 305/99 zo dňa 13.03.2001.

Osvedčenie o dedičstve bolo vydané v dedičskej veci po neb. N. D., nar. XX.XX.XXXX, zomrelej XX.XX.XXXX, kde však ako dedičia zo zákona v 1. dedičskej skupine prichádzajú do úvahy Z.. N. J., D. O., D. Z., František D. a G. D.. O vysporiadaní dedičstva bola uzavretá dedičská dohoda, kde nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom aj tohto konania, nadobudli zvlášť len traja dedičia, a to pozemok vedený v pozemnoknižnej vložke č. XXXXX ako pzkn. parc. č. XXXX v X/X a pozemok v pozemnoknižnej vložke č. XXXXX ako pzkn. parc. č. XXXX v XX/XX-tinách nadobúda D. Z. (navrhovateľka 3/); pozemky vedené v pozemnoknižnej vložke č. XXXXX ako pzkn. parc. č. XXXX a pozemky v pozemnoknižnej vložke č. XXXXX ako pzkn. parc. č. XXXX v celosti nadobúda D. O. (navrhovateľka 2/); pozemky vedené v pozemnoknižnej záp. č. XXXXX ako pzkn. parc. č. XXXX nadobúda G. D. (navrhovateľ 1/).

Ako vyplýva z geometrického plánu č. XXXXXXXX-XXX/XXXX overeného ešte Okresným úradom v Brezne, odborom katastrálnym dňa 06.11.2000 pod číslom XXX/XX, navrhovateľ 1/, ktorý osvedčením o dedičstve D 659/99, Dnot 305/99 nadobudol nehnuteľnosti vedené v pozemnoknižnej vložke č. XXXXX ako pzkn. parc. XXXX, z tejto parcely má odčlenených XX m2 k parcele KNC č. XXXX/X, XXX m2 z KNC parcely č. XXXX/X a XXX m2 z KNC parcely č. XXXX/X. Navrhovateľka 2/ D. O., ktorá nadobudla nehnuteľnosti vedené v pzkn. vložke č. XXXXX pzkn. parcelu č. XXXX, má z tejto parcely výmeru XXX m2 vedenú v KNC parcele č. XXXX/X, XX m2 v KNC parcele č. XXXX/X. Navrhovateľka 2/ z nehnuteľností vedených v pozemnoknižnej vložke č. XXXXX z pozemnoknižnej parcely č. XXXX má vedených XX m2 v KNC parcele č. XXXX/X a XX m2 v KNC parcele č. XXXX/X a XXX m2 v KNC parcele č. XXXX/X. Navrhovateľka 3/, ktorá nadobudla nehnuteľnosti vedené v pzkn. záp. č. XXXXX ako pzkn. parc. č. XXXX, má vedených XXX m2 v KNC parcele č. XXXX/X; u nehnuteľností vedených v pozkn. vložke č. XXXXX ako pzkn. parc. XXXX má vedených XXX m2 v KNC č. XXXX/X. Súd zistil, že návrh navrhovateľov nekorešponduje s listinnými dôkazmi s identifikáciou jednotlivých parciel. Nezrovnalosti v petite návrhu boli zapríčinené aj nezrovnalosťami v geometrickom pláne, ktorý si dali vypracovať navrhovatelia pod č. XXXXXXXX-XXX/XXXX, ktorý bol vyhotovený dňa 26.05.2006, v ktorom popísaný doterajší stav tak, ako je vedený v katastri nehnuteľností, nekorešponduje s navrhovaným novým stavom a nekorešponduje ani s niektorými časťami poznámky uvedenej v geometrickom pláne.

V geometrickom pláne z CKN parcely XXXX/X o výmere XXX m2 v rámci nového stavu bola vytvorená parcela č. XXXX/X len o výmere XX m2, ktorej vlastníkom naďalej by sa mala stať D. O.. Z tejto CKN parcely XXXX/X však nepadla úprava XX m2, keďže táto CKN parcela XXXX/X bola vytvorená z pzkn. parcely č. XXXX o výmere XX m2 a pzkn. parcely č. XXXX o výmere XX m2. Práve týchto XX m2 mal zdediť na základe osvedčenia o dedičstve navrhovateľ 1/ G. D.. Tým pádom ďalej nastala chyba aj pri novom stave vytvorenom z doterajšieho stavu CKN parcely XXXX/X o výmere XXX m2, kde v novom stave sa navrhuje vytvoriť parcela č. XXXX/X o výmere XXX mX, XXXX/X o výmere XX m2 a XXXX/X o výmere XXX m2 (v m2 XXX + XX + XXX je XXX). Bol teda vytvorený stav o výmere XXX m2, ktorý však nemôže byť vytvorený z CKN parcely XXXX/X, ktorá má výmeru len XXX m2. Navyše dole v poznámke je uvedené, že navrhovaná parcela č. XXXX/X zodpovedá dielu č. X právneho stavu GP č. XXXXXXXX-XXX/XXXX s pk. parcely č. XXXX, čo je nesprávne, pretože v tomto geometrickom pláne diel X má výmeru XXX m2, nie XXX m2. Rovnako pri poznámke novo navrhutej parcely č. XXXX/X zodpovedá dielu č. X právneho stavu GP č. XXXXXXXX-XXX/XXXX pk. parcely č. XXXX, čo nie je správne, pretože diel č. X má výmeru XXX m2 a nie XXX m2. V geometrickom pláne vypracovanom navrhovateľmi č. XXXXXXXX-XXX/XXXX z 26.05.2006 čo sa týka ostatného doterajšieho stavu CKN parcely č. XXXX/X, z ktorých mali byť vytvorené parcely č. XXXX/X, XXXX/X a XXXX/X, CKN parcely č. XXXX/X, z ktorej mali byť vytvorené parcely XXXX/X, XXXX/X a CKN parcely č. XXXX/X, z ktorej mali byť vytvorené parcely č. XXXX/X, XXXX/X, už výmery, ako aj popis v poznámke, ktorému dielu zodpovedajú podľa právneho stavu geometrického plánu č. XXXXXXXX - XXX/XXXX, sú uvádzané správne.

Vzhľadom na tieto skutočnosti súd nemohol pozitívne rozhodnúť o vlastníctve navrhovateľa G. D. k parcele KN č. XXXX/X o výmere XX m2, nakoľko táto parcela nebola vytvorená z parcely KN č. XXXX/X. K časti, kde sa navrhovateľ G. D. domáhal určenia vlastníctva k novovytvorenej parcele č. XXXX/X o výmere XXX m2, ktorá mala byť vytvorená z KNC parcely č. XXXX/X, ostatné plochy o výmere XXX m2, súd uviedol, že ani toto nekorešponduje s geometrickým plánom, na základe ktorého bolo zapísané vlastníctvo aj odporkyni, pretože G. D. v CKN parcele XXXX/X podľa pozemnoknižnej vložky XXXXX a pozemnoknižnej zápisnice XXXX by mal mať výmeru až XXX m2. K chybe došlo aj v časti

petitu, kde sa D. O. domáha určenia vlastníctva k novovytvorenej parcele č. XXXX/X, ostatné plochy o výmere XXX m², vytvorenej z KNC parcely XXXX/X o výmere XXX m², lebo parcela č. XXXX/X bola vytvorená z pozemnoknižnej parcely XXXX o výmere XXX m² (v osvedčení o dedičstve vedenej na D. O.) a pozemnoknižnej parcely XXXX o výmere XXX m² (v osvedčení o dedičstve vedenej na navrhovateľa 1/). V tejto časti by sa D. O. teoreticky mohla domáhať určenia vlastníctva k pozemku len o výmere XXX m².

Ďalšou okolnosťou, pre ktorú súd musel návrh navrhovateľov zamietnuť, je podľa súdu nedostatok aktívnej legitímácie navrhovateľov v konaní. Bolo preukázané, že nehnuteľnosti zapísané Okresným úradom, odborom katastrálnym v Brezne v katastrálnom území Y. v celosti ako parcela č. KN XXXX/X, ostatné plochy o výmere XXX m², parcela č. KN XXXX/X, ostatné plochy o výmere XXX m², parcela č. KN XXXX/X, trvalý trávnatý porast o výmere XXX m², parcela KN č. XXXX/X, trvalý trávnatý porast o výmere XXX m² a parcela KN č. XXXX/X, trvalý trávnatý porast o výmere XXX m², ktoré boli vytvorené geometrickým plánom č. XXXXXXXX-XXX/XXXX, nadobudla právna predchodkyňa odporkyne T. J. na základe osvedčenia vyhlásenia o vydržaní spísaného do notárskej zápisnice na Notárskom úrade v Banskej Bystrici dňa 07.11.2000 pod sp.zn. N 438/2000, Nz 394/2000. Uvedené nehnuteľnosti (ako aj ďalšie) boli kúpnu zmluvou vpísanou do notárskej zápisnice N 385/00, Nz 375/00 v notárskej kancelárii JUDr. Štefana Demiana dňa 18.12.2000 prevedené na odporkyňu N. E.. Vklad tejto kúpnej zmluvy bol povolený 15.01.2001 Okresným úradom v Brezne, odborom katastrálnym. Z uvedeného vyplýva, že odporkyňa sa stala vlastníčkou nehnuteľností dobromyseľne na základe kúpnej zmluvy od vlastníka (predávajúceho) riadne evidovaného v katastri nehnuteľností - T. J.. Súd pripustil, že je pravdou, že v tom čase už prebiehalo dedičské konanie v dedičskej veci po poručiiteľke N. D., právnej predchodkyňi navrhovateľov, zomrelej dňa XX.XX.XXXX, po ktorej bolo vydané osvedčenie o dedičstve Okresným súdom v Brezne sp.zn. D 659/99, Dnot 305/99 zo dňa 13.03.2001 a účinky právoplatného dedičského rozhodnutia nadobudlo dňa 29.03.2001. Osvedčenie o dedičstve však bolo vydané neskôr ako si nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tohto sporu, dala osvedčiť vyhlásením o vydržaní T. J. a dokonca neskôr, ako tieto nehnuteľnosti boli prevedené riadnou kúpnu zmluvou na odporkyňu.

Správa katastra v Brezne oznámila, že notárska zápisnica N 438/00, Nz 394/00 o osvedčení vyhlásenia o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, bola do katastra nehnuteľností zapísaná záznamom v zmysle § 34 Katastrálneho zákona. Podľa ust. § 38 Kat. zákona na vykonanie záznamu podľa citovaného § 34 je okrem iných spôsobilé osvedčenie notára vydané podľa § 63 zák. č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti v znení neskorších predpisov. Podľa § 63 písm. a) bod 1 zák. č. 323/1992 Zb. v znení zák. č. 397/2000 Z.z.. účinného od 01.12.2000, notárska zápisnica musí okrem iného obsahovať vyjadrenie osôb, ktorých posledný zápis v katastri nehnuteľností preukazuje vlastnícke právo k nehnuteľnostiam alebo ich právnych nástupcov, že nemajú k vzniku vlastníckeho práva výhrady. Nakoľko v čase vyhotovenia notárskej zápisnice nebol ešte účinný zák. č. 397/2000 Z.z., ktorým bol zmenený a doplnený citovaný zákon č. 323/1992 Zb., správa katastra neskúmala obsah osvedčenia v zmysle § 63 písm. a) bod 1 tohto zákona. V zmysle vyššie uvedených skutočností Správa katastra v Brezne konštatovala, že zápis vlastníckeho práva podľa notárskej zápisnice bol vykonaný v súlade s vtedy platnými predpismi.

Podľa oznámenia o zápise do katastra nehnuteľností adresovaného Správou katastra v Brezne navrhovateľovi 1/ G. D. zo dňa XX.XX.XXXX bolo zistené, že až dňa 26.01.2007 bol v zmysle § 16 vyhl. č. 79/1996 Z.z. v znení neskorších predpisov, ktorou sa vykonáva katastrálny zákon, do listu vlastníctva č. XXXX v kat. území Y. vykonaný zápis kódu právneho vzťahu „X - duplicitné alebo viacnásobné vlastníctvo k tej istej nehnuteľnosti alebo jej časti“ a v zmysle § 39 ods. 2 Kat. zákona zápis obmedzujúcej poznámky o skutočnosti, že hodnovernosť údajov o práve k nehnuteľnosti bola spochybnená. Z uvedeného vyplýva, že napriek tomu, že Osvedčenie o dedičstve Okresného súdu Brezno sp.zn. D 659/99, Dnot 305/99 zo dňa 13.03.2001 nadobudlo právoplatnosť už 29.03.2001, do katastra nehnuteľností toto osvedčenie o dedičstve zapísané nebolo, a to až do 26.01.2007, kde bol vykonaný zápis kódu 9 ako duplicitné alebo viacnásobné vlastníctvo k tej istej nehnuteľnosti. Vykonanie zápisu záznamom podľa § 34 a nasledujúcich zák. č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (Katastrálny zákon) má v katastri evidenčný charakter, ktorý súčasne nemá vplyv na vznik, zmenu, ani zánik práva k nehnuteľnosti (§ 5 ods. 2 Kat. zákona). (18/2004 ZSR; Rozsudok NS SR 7 SŽ 48/2002). Osvedčenie o dedičstve má účinky právoplatného súdneho rozhodnutia o práve k nehnuteľnosti. Rozhodnutie katastrálneho úradu, ktorým bol zapísaný vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, nie je rozhodnutím správneho orgánu o vlastníckom práve,

ktorým by bol súd viazaný v tom zmysle, že by nemohol ako predbežne riešiť otázku vlastníctva nehnuteľnosti alebo odchyliť sa pri posúdení otázky, kto je jej vlastníkom, od stavu zaevidovaného v katastri nehnuteľností (57/2001 ZSP; Rozsudok NS SR č. 2Cdo 67/2000). Z uvedeného vyplýva, že súd pri posudzovaní otázky vlastníctva nehnuteľností nie je viazaný stavom evidovaným v katastri nehnuteľností.

Právo navrhovateľov k nehnuteľnostiam na základe osvedčenia o dedičstve bolo zapísané do katastra nehnuteľností záznamom, pričom záznam má len evidenčný charakter. Navrhovatelia sa v konaní domáhali svojho vlastníckeho práva len na tom základe, že im vlastnícke právo svedčí na základe rozhodnutia vydaného v dedičskom konaní, to znamená osvedčenia o dedičstve Okresného súdu Brezno sp.zn. D 659/99, Dnot 305/99 zo dňa 13.03.2001. Iný titul, na základe ktorého by mali byť vlastníkmí sporných nehnuteľností, navrhovatelia neuviedli. Súd v rozsudku konštatoval, že návrh navrhovateľov musel zamietnuť, pretože nie je možné určiť vlastníctvo v ich prospech iba na základe toho, že o týchto nehnuteľnostiach bolo rozhodnuté v dedičskom konaní, v ktorom sa dedičia dohodli tak, že len navrhovatelia 1/, 2/ a 3/ nadobúdajú tieto nehnuteľnosti do svojho vlastníctva. Ak by súd návrhu navrhovateľov vyhovel, došlo by len ku kopírovaniu výsledku dedičského konania, resp. zisťovaniu vstupu účastníkov konania do vlastníckych práv k nehnuteľnostiam po ich právnych predchodcoch.

Okruh účastníkov v konaní na strane navrhovateľa má byť taký, aby z neho vyplývalo, že navrhovatelia vstupujú do vlastníckych práv po svojich právnych predchodcoch, pričom by preukazovali, že uvedené nehnuteľnosti boli v dobromyseľnej držbe právnych predchodcov a po ich smrti do tejto dobromyseľnej a oprávnenej držby vstupujú ich právni nástupcovia. Keďže v tomto konaní ide o určenie vlastníctva (kde odporkyňa je osobou, ktorá vstúpila do vlastníckych práv k nehnuteľnostiam kúpnu zmluvou po predávajúcej, ktorá si uvedené nehnuteľnosti dala osvedčiť vyhlásením o vydržaní), navrhovatelia mali podľa súdu preukazovať, že nedošlo k vydržaniu na strane odporkyne, resp. jej právnej predchodkyne, ale že k vydržaniu nehnuteľností došlo práve na strane navrhovateľov. Keďže na strane navrhovateľov sa odvodzuje vlastnícke právo na základe vstupu do práva po ich právnych predchodcoch, účastníkmi konania na strane navrhovateľa mali byť potomkovia po pôvodných pozemnoknižných vlastníkoch. Uvedené znamená, že tak, ako to vyplýva z osvedčenia o dedičstve sp.zn. D 659/99, Dnot 305/99 zo dňa 13.03.2001, účastníkmi konania mali byť všetci zákonní dedičia v 1. dedičskej skupine, teda okrem navrhovateľov 1/, 2/ a 3/ aj B. D., nar. XX.XX.XXXX a Z. N. J., nar. XX.XX.XXXX. To, že sa piati zákonní dedičia v dedičskom konaní po N. D. dohodli, že vlastníkmí nehnuteľností, ktoré sú predmetom tohto sporu, budú len traja navrhovatelia, nič nemení na tom, že do práv a povinností po právnych predchodcoch vstúpili všetci zákonní dedičia, teda vlastníckeho práva sa musia domáhať všetci zákonní dedičia. Keďže zápis osvedčenia o dedičstve do katastra nehnuteľností má len evidenčný charakter a súd nie je viazaný stavom zaevidovaným v katastri nehnuteľností, pričom vlastnícke právo navrhovateľov nadobudnuté v dedičskom konaní je spochybňované, okruh účastníkov na strane navrhovateľov mal byť totožný s okruhom všetkých právnych nástupcov po právnej predchodkyňi navrhovateľov N. D.. Súd preto uzavrel, že aj z toho dôvodu, vzhľadom na nedostatok aktívnej legitímácie na strane navrhovateľov, musel návrh zamietnuť.

Proti predmetnému rozsudku tunajšieho súdu podali v zákonnej lehote odvolanie navrhovatelia. Proti predmetnému rozsudku tunajšieho súdu podala odvolanie proti výroku o náhrade trov konania aj odporkyňa.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č.k. 16Co 147/2008 - 259 zo dňa 10.07.2008 rozsudok tunajšieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pretože okresný súd vec nesprávne právne posúdil a nevykonal ďalšie navrhované dôkazy. Krajský súd uviedol, že otázka právneho posúdenie veci je otázkou, ktorú musí zodpovedať súd a nie účastníci konania. Pokiaľ okresný súd návrh zamietol aj z toho dôvodu, že navrhovatelia neuviedli, akým titulom sa domáhajú určenia vlastníctva proti odporkyňi a že vždy poukazovali jedine na tú skutočnosť, že nehnuteľnosti zdedili, okrem toho, že toto tvrdenie nezodpovedá skutočnosti, pretože navrhovatelia sa už v návrhu na začatie konania domáhali určenia vlastníckeho práva titulom vydržania, bolo úlohou okresného súdu vec právne posúdiť. Ak sa navrhovatelia domáhajú určenia vlastníckeho práva, okresný súd mal zistiť, na základe akého právneho titulu sa tohto určenia domáhajú a síce, či titulom toho, že predmetné nehnuteľnosti zdedili alebo titulom vydržania. Zodpovedanie tejto otázky má potom vplyv aj na zodpovedanie otázky aktívnej legitímácie navrhovateľov. Krajský súd uviedol, že pokiaľ sa navrhovatelia domáhajú určenia vlastníckeho práva

titulom dedenia po svojich rodičoch, aktívne legitimovanými na podanie návrhu na okresnom súde by boli tí dedičia, ktorým bolo dedičské právo potvrdené v osvedčení o dedičstve, teda navrhovatelia 1/ až 3/. Pokiaľ by sa však určenia vlastníckeho práva domáhali titulom vydržania tak, že do vydržacej doby by bolo potrebné započítať aj dobu, po ktorú užívali nehnuteľnosti aj ich právni predchodcovia, aktívne legitimovanými na podanie návrhu (žaloby) by boli všetci dedičia po neb. N. D., teda okrem navrhovateľov 1/ až 3/ aj B. D. a Z.. N. J.. Krajský súd sa stotožnil s právnym názorom okresného súdu, že zaradenie určitej veci notárom do aktív dedičstva nie je nezvratným dôkazom vlastníctva toho, kto vec nadobudol na základe dohody dedičov. Okrem toho, že dohoda o vyporiadaní dedičstva rieši vzťahy len účastníkov konania o dedičstve, platí aj ust. § 460 Obč. zákonníka, podľa ktorého dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiteľa. Rozhodnutím súdu o dedičstve alebo osvedčením o dedičstve vydaným notárom, sa nadobudnutie dedičstva potvrdzuje spätne ku dňu smrti poručiteľa. Pokiaľ by navrhovatelia v konaní tvrdili, že sporné nehnuteľnosti zdedili v dedičskom konaní po neb. N. D. a z tohto titulu sa domáhajú určenia vlastníckeho práva, nebolo by možné takémuto návrhu vyhovieť, ak došlo k zmene právneho stavu po vydaní osvedčenia o dedičstve, na základe ktorého by už vlastnícke právo navrhovateľom nesvedčilo. Bolo by to možné v tom prípade, ak by navrhovatelia osvedčili svoje vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam iným titulom (napr. vydržaním). Pokiaľ by došlo k zmene vlastníckeho práva od smrti N. D. zomrelej dňa XX.XX.XXXX do vydania osvedčenia o dedičstve (13.03.2001), a to na základe osvedčenia o vydržaní, ktoré bolo spísané do notárskej zápisnice notárkou JUDr. Vierou Kalinovou pod sp.zn. 938/2000, Nz 394/2000, ktorým sporné nehnuteľnosti získala do vlastníctva T. J., navrhovatelia musia v konaní preukázať, že sú i naďalej vlastníkmi týchto nehnuteľností, pretože osvedčenie o vydržaní v prospech T. J. bolo vydané neopodstatnene, že argumenty v osvedčení o vydržaní nezodpovedajú skutočnosti, a teda celkovo, že neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto osvedčenia. V tom prípade navrhovatelia musia preukázať, že oni, príp. aj ich právni predchodcovia sporné nehnuteľnosti užívali počas celej vydržacej doby. Pokiaľ odporkyňa v konaní tvrdí, že je vlastníčkou sporných nehnuteľností, ktoré nadobudla od T. J. kúpnu zmluvou z XX.XX.XXXX, odporkyňa musí preukázať pravdivosť údajov v osvedčení o vydržaní, t.j. že T. J. a jej právni predchodcovia sa oprávnené domnievali, že od právnych predchodcov navrhovateľov 1/ až 3/ nadobudli sporné nehnuteľnosti, že boli v tomto smere dobromyseľní a v užívaní od 30.12.1963 nikým nerušení. Od tohto dňa preto, lebo vtedy bola uzavretá kúpna zmluva medzi právnymi predchodcami navrhovateľov a T. V. a jeho manželkou D., rod. D., t.j. s právnymi predchodcami T. J., na základe ktorej došlo k prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam teraz označeným ako KN č. XXXX, XXXX a XXXX. T. J. v konaní tvrdila, že od uzavretia tejto zmluvy sa jej právni predchodcovia domnievali, že sú vlastníkmi aj ďalších sporných nehnuteľností, ktoré mali byť tiež predmetom prevodu. Krajský súd poukázal na to, že v konaní bude potrebné vypočuť ako svedka p. J. (suseda odporkyne), príp. nech účastníci konania navrhnu aj iných svedkov na preukázanie svojich tvrdení. Pokiaľ ide o pochybnosti o správnosti geometrického plánu č. XXXXXXXX-XXX/XXXX týkajúce sa zaokrúhľovania výmery, krajský súd ponechal okresnému súdu na zváženie, či tieto pochybnosti vzhľadom na vyjadrenie firmy GeoPlus s.r.o. zo dňa 24.04.2008 nie sú odstránené. Záverom krajský súd uložil okresnému súdu úlohu vysporiadať sa aj s námietkami odporkyne týkajúcimi sa trov konania a znovu rozhodnúť o náhrade trov konania.

Tunajší súd rozsudkom č.k. 4C 116/2002 - 336 zo dňa 10.07.2009 návrh navrhovateľov opätovne zamietol. Rozhodnutie o trovách konania vyhradil samostatnému rozhodnutiu po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. V odôvodnení rozsudku v podstate uviedol, že na pojednávaní konanom dňa 28.10.2008 na základe pokynu krajského súdu priamo zisťoval, akým titulom sa navrhovatelia domáhajú určenia vlastníctva, pričom právny zástupca navrhovateľov uviedol, že navrhovatelia sa domáhajú určenia vlastníctva titulom dedenia. Dedičstvo sa nadobúda dňom poručiteľovej smrti a pokiaľ boli navrhovatelia dedičmi na základe právoplatného rozhodnutia dedičského súdu, je daná ich aktívna legitimácia. Dňom poručiteľovej smrti vstúpili do všetkých práv a povinností po poručiteľovi a ako dedičia aj do tohto konania.

Súd návrh navrhovateľov zamietol v plnom rozsahu z viacerých dôvodov. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že osvedčenie o dedičstve bolo vydané neskôr, ako si nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tohto sporu, dala osvedčiť vyhlásením o vydržaní T. J. a dokonca neskôr, ako tieto nehnuteľnosti boli prevedené riadnou kúpnu zmluvou na odporkyňu. Navrhovatelia sa domáhali určenia vlastníckeho práva len na tom základe, že im vlastnícke právo svedčí na základe rozhodnutia vydanom v dedičskom konaní, to znamená osvedčenia o dedičstve Okresného súdu Brezno sp.zn. D 659/99, Dnot 305/99 zo dňa 13.03.2001. Iný titul, na základe ktorého by mali byť vlastníkmi sporných nehnuteľností, neuviedli.

Súd dospel k záveru, že navrhovatelia sa nemôžu domáhať určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam len na základe toho, že v dedičskom konaní sa pôvodne s ďalšími dedičmi B. D. a Z.. N. J. dohodli, že nehnuteľnosti budú patriť len im, teda navrhovateľom 1/, 2/ a 3/. Aktívna legitímácia na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam sa podľa súdu nemôže odvíjať len od dohody dedičov v dedičskom konaní. Dedičstvo sa v zmysle § 460 Obč. zákonníka nadobúda smrťou poručiteľa. Smrťou poručiteľa dochádza k univerzálnej sukcesii všetkých zákonných dedičov do práv a povinností poručiteľa. Nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom sporu, museli preto smrťou poručiteľa ako dedičstvo nadobudnúť všetci zákonní dedičia. Smrťou poručiteľa sporné nehnuteľnosti nenadobudli len navrhovatelia 1/, 2/ a 3/. Pokiaľ sa teda navrhovatelia domáhajú určenia vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam len titulom dedenia, nepreukázali, že ku dňu smrti poručiteľa zdedili tieto nehnuteľnosti len oni a že teda len oni nadobudli smrťou poručiteľa dedičstvo v rozsahu sporných nehnuteľností. Aktívne legitimovanými na podanie návrhu (žaloby) o určenie vlastníctva titulom dedenia by boli iba v prípade, ak by ku dňu smrti poručiteľa dedičstvo nadobudli výlučne oni. Museli by preukázať, že toto vlastnícke právo patrí výlučne im a že toto vlastnícke právo patrilo výlučne im už ku dňu smrti poručiteľa, lebo určenia vlastníctva sa domáhajú titulom dedenia a dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiteľa. To, že sa piati zákonní dedičia v dedičskom konaní po zomr. N. D. dohodli, že vlastníckymi nehnuteľnosťí, ktoré sú predmetom tohto sporu, budú len traja z nich, nemení nič na tom, že do práv a povinností po právnych predchodcoch vstúpili všetci zákonní dedičia, a preto sa vlastníckeho práva titulom dedenia musia domáhať všetci zákonní dedičia. Zápis z osvedčenia o dedičstve do katastra nehnuteľností má len evidenčný charakter a súd nie je viazaný stavom zaevidovaným v katastri nehnuteľností. Súd preto návrh zamietol pre nedostatok vecnej aktívnej legitímácie na strane navrhovateľov.

Súd rozhoduje podľa stavu ku dňu rozhodnutia. Ak v čase rozhodnutia dedičského súdu patrilo vlastnícke právo k nehnuteľnostiam už inej osobe, dohoda dedičov v dedičskom konaní ohľadom sporných nehnuteľností nemohla byť podľa súdu platná, pretože v čase dohody dedičia po poručiteľke N. D. už neboli vlastníckymi sporných nehnuteľností, ktoré ako dedičstvo nadobudli ku dňu smrti poručiteľky. Dedičským rozhodnutím sa nadobudnutie dedičstva potvrdzuje späť ku dňu smrti poručiteľa. Dedičia po zomr. N. D. sa nemohli platne dohodnúť o ďalšom vlastníctve nehnuteľností, ktoré nadobudli dedením ku dňu smrti poručiteľky, lebo v čase ich dohody im už vlastnícke právo k nehnuteľnostiam nepatrilo. Takáto dohoda dedičov ako samostatný právny úkon je absolútne neplatná v zmysle § 39 Obč. zákonníka, pretože odporuje zákonu. Dohoda dedičov v dedičskom konaní je dohodou do budúcnosti; upravuje vzťahy dedičov, ktorí nadobudli dedičstvo smrťou poručiteľa na obdobie po dohode.

Čo sa týka samotného vydržania nehnuteľností v prospech T. J., súd uviedol, že navrhovatelia musia uniesť dôkazné bremeno, že osvedčenie o vydržaní v prospech T. J. bolo vydané neopodstatnene, že argumenty v osvedčení o vydržaní nezodpovedajú skutočnosti, a teda celkovo, že neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto osvedčenia. Takéto dôkazné bremeno podľa súdu nie je možné preniesť na odporkyňa. Nie je preto možné, aby odporkyňa preukazovala pravdivosť údajov uvedených v osvedčení o vydržaní, t.j. že T. J. a jej právni predchodcovia sa oprávnenne domnievali, že od právnych predchodcov navrhovateľov 1/ až 3/ nadobudli sporné nehnuteľnosti, že boli v tomto smere dobromyseľní a v užívaní od 30.12.1963 neboli nikým rušení.

Súd v tejto súvislosti poukázal na to, že ani z výpovede vypočutých svedkov jednoznačne nevyplývalo, ktoré nehnuteľnosti užívali právni predchodcovia navrhovateľov aj po odpredaji právnymi predchodcami navrhovateľov ako predávajúcimi kupujúcim T. V. a D. V. od roku 1963 okrem murovaného domu s murovanou stajňou a parcelou ohraničenou drôteným oplotením. Zo svedeckých výpovedí jednoznačne nevyplývalo, či sporné nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tohto konania, užívali od roku 1964 právni predchodcovia navrhovateľov, resp. právni predchodcovia odporkyne. Svedecké výpovede boli podľa súdu vždy závislé od toho, ktorá strana konkrétnych svedkov navrhovala. Súd ustálil, že jednoznačne bolo preukázané, že plot vzadu smerom k parcele č. XXXX/X bol vedený v rovine steny hospodárskej budovy č. parcely XXXX, a teda parcely č. XXXX/X a XXXX/X neboli pôvodne oplotené tak, ako sú oplotené teraz. Čo sa týka parciel č. XXXX/X a XXXX/X, podľa súdu nebolo jednoznačne preukázané, že tieto parcely by boli užívali právni predchodcovia odporkyne; práve naopak, vzhľadom na to, že tieto dve parcely nadväzujú na parcelu XXXX/X, ktorá je poľnohospodárskou pôdou, tieto parcely obhospodaroval brat navrhovateľov B. D.. Podľa názoru súdu vyjadrenom v predmetnom rozsudku, len u týchto štyroch parciel (parcely č. XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X) je možné uvažovať o tom, že nemohli byť právnou predchodkyňou odporkyne vydržané. U ostatných sporných parciel vzhľadom na

to, že nadväzujú na rodinný dom odporkyne s dvorom a záhradou a nadväzujú na prístupovú cestu k týmto nehnuteľnostiam, pričom parcely č. XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X priamo nadväzujú na tieto nehnuteľnosti, je podľa súdu predpoklad, že boli využívané právny predchodcami odporkyne. Keďže parcely XXXX/X a XXXX/X nadväzujú na záhradu parcely č. XXXX v jednej línii, je daný predpoklad, že v takomto užívaní právni predchodcovia odporkyne zotrúvali, tieto nehnuteľnosti užívali dobromyseľne, a preto v tomto rozsahu by súd musel návrh navrhovateľov zamietnuť aj po vecnej stránke.

Proti predmetnému rozsudku tunajšieho súdu podali v zákonnej lehote odvolanie navrhovatelia.

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č.k. 16Co 256/2009 - 372 zo dňa 15.10.2009 rozsudok okresného súdu potvrdil. V odôvodnení svojho rozhodnutia krajský súd uviedol, že sa nestotožňuje s právnym názorom okresného súdu, že aktívne legitimovanými na podanie určovacej žaloby v predmetnej veci sú všetci zákonní dedičia po poručiťke N.

D., rod. D., zomr. XX.XX.XXXX a nielen tí z nich, ktorí sa stali preberateľmi dedičstva po nej osvedčením o dedičstve vydanom v konaní sp.zn. D 659/99, Dnot 305/99. Poukázal na to, že okresný súd vychádzal pri rozhodovaní z ust. § 460 Obč. zákonníka, v zmysle ktorého sa dedičstvo nadobúda dňom smrti poručiťka. Právna argumentácia okresného súdu by bola správna iba v tom prípade, keby sa navrhovatelia domáhali určenia, že sporné nehnuteľnosti patria do dedičstva po ich právnej predchodkyňi. Krajský súd poukázal na to, že v uznesení č.k. 16Co 147/2008 - 259 zo dňa 10.07.2008 vyslovil, že pokiaľ by sa navrhovatelia 1/ až 3/ domáhali určenia vlastníckeho práva titulom dedenia po svojich rodičoch, aktívne legitimovanými na podanie žaloby na okresnom súde by boli tí dedičia, ktorým bolo dedičské právo potvrdené v osvedčení o dedičstve, teda navrhovatelia 1/, 2/ a 3/. Pokiaľ by sa však určenia vlastníckeho práva domáhali navrhovatelia titulom vydržania týchto nehnuteľností tak, že do vydržacej doby by bolo potrebné započítať aj dobu, po ktorú užívali tieto nehnuteľnosti ich právni predchodcovia (čo zároveň platí i v prípade podania žaloby na určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po právnom predchodcovi), aktívne legitimovaným na podanie žaloby by boli všetci dedičia po zomr. N. D., a teda okrem navrhovateľov 1/ až 3/ aj B. D. a Z.. N. J.. Okresný súd v tomto smere neakceptoval právny názor odvolacieho súdu a pokiaľ návrh zamietol vzhľadom na nedostatok aktívnej legitimácie na strane navrhovateľov, jeho rozhodnutie nie je správne.

V ostatnom sa krajský súd stotožnil s dôvodmi uvedenými v rozsudku okresného súdu v celom rozsahu. Zaradenie určitej veci notárom do aktív dedičstva nie je nezvratným dôkazom vlastníctva toho, kto vec nadobudol na základe dohody dedičov. Rozhodnutím súdu o dedičstve alebo osvedčením o dedičstve vydaným notárom, sa nadobudnutie dedičstva potvrdzuje síce spätne ku dňu smrti poručiťka v súlade s ust. § 460 Obč. zákonníka, avšak táto skutočnosť nevylučuje takú možnosť, že dôjde k strate vlastníctva dedičov po smrti poručiťka, ale ešte pred právoplatnosťou rozhodnutia o dedičstve alebo osvedčenia o dedičstve (napr. vydaním osvedčenia o vydržaní pre tretiu osobu). Osvedčenie o dedičstve po poručiťke N. D., zomr. XX.XX.XXXX bolo vydané Okresným súdom Brezno v konaní vedenom pod sp.zn. D 659/99, Dnot 306/99 zo dňa 13.03.2001 a nadobudlo účinky právoplatného dedičského rozhodnutia dňa 29.03.2001. Už na základe osvedčenia a vyhlásenia o vydržaní spísaného do notárskej zápisnice na notárskom úrade v Banskej Bystrici dňa 07.11.2000 pod sp. zn. N 438/2000, Nz 394/2000 sa vlastníčkou predmetných nehnuteľností stala T. J., ktorá ich následne kúpnu zmluvou uzavretou dňa XX.XX.XXXX previedla na odporkyňu. Vklad tejto kúpnej zmluvy bol povolený dňa 15.01.2001, teda ešte pred vydaním osvedčenia o dedičstve. Z tohto dôvodu je dohoda dedičov o vyporiadaní dedičstva v dedičskom konaní po poručiťke absolútne neplatným právnym úkonom. Pokiaľ sa navrhovatelia domáhali, že sú vlastníckymi predmetných nehnuteľností titulom dedenia po poručiťke, vychádzajúc z argumentácie krajského súdu, okresný súd správne ich návrh zamietol z dôvodu straty vlastníctva po smrti poručiťky. V predmetnej veci je irelevantná skutočnosť, že právna predchodkyňa navrhovateľov 1/ až 3/ bola zapísaná ako vlastníčka v pozemkovej knihe a že došlo k uzavretiu dohody dedičov o vyporiadaní dedičstva a následne k vydaniu osvedčenia o dedičstve. Keďže po smrti poručiťky došlo k strate vlastníckeho práva navrhovateľov 1/ až 3/, títo sa podľa krajského súdu mali domáhať žalobou určenia, že sú vlastníckymi predmetných nehnuteľností z dôvodu neplatnosti kúpnej zmluvy, ktorú uzavrela T. J. s odporkyňou z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie osvedčenia o vydržaní týchto nehnuteľností T. J.. Navrhovatelia však až v odvolacom konaní namietli tú skutočnosť, že T. J. nemohla predniesť na iného viac práv než sama mala. V priebehu prvostupňového konania na výslovnú otázku okresného súdu, či sa domáhajú aj určenia vlastníckeho práva titulom dedenia, odpovedali kladne. Preto okresný súd správne posudzoval, či sú navrhovatelia vlastníckymi predmetných nehnuteľností titulom dedenia. Posudzovanie otázky vlastníctva navrhovateľov okresným súdom aj z hľadiska vydržania je

nadbytočné, pretože navrhovatelia sa nemôžu domáhať určenia vlastníckeho práva titulom dedenia a zároveň aj titulom vydržania. Jedna skutočnosť totiž vylučuje druhú. Pokiaľ by sa však navrhovatelia domáhali určenia vlastníckeho práva aj titulom vydržania nehnuteľností, krajský súd sa stotožňuje s právnym názorom okresného súdu, že navrhovatelia neunesli dôkazné bremeno, ktoré ich zaťažovalo v preukázaní tej skutočnosti, že osvedčenie o vydržaní nehnuteľnosti v prospech T. J. bolo vydané neopodstatnene, že argumenty v osvedčení o vydržaní nezodpovedajú skutočnosti, a teda celkovo, že neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto osvedčenia.

Okresný súd uznesením č.k. 4C 116/2002 - 378 zo dňa 12.11.2009 rozhodol tak, že navrhovateľom uložil povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť odporkyni trovy prvostupňového aj odvolacieho konania v celkovej výške 4 184,79 Eur na účet právneho zástupcu odporkyne. Zároveň rozhodol, že navrhovatelia sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť trovy konania štátu vo výške 1,83 Eur na účet tunajšieho súdu.

Proti predmetnému uzneseniu tunajšieho súdu podali v zákonnej lehote odvolanie navrhovatelia. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č.k. 15Co 406/2009 - 394 zo dňa 25.02.2010 uznesenie okresného súdu v časti výroku, v ktorej bola navrhovateľom uložená povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť odporkyni trovy prvostupňového aj odvolacieho konania v celkovej výške 4 184,79 Eur zmenil tak, že navrhovatelia 1/, 2/ a 3/ sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť odporkyni trovy prvostupňového aj odvolacieho konania v celkovej výške 4 183,73 Eur na účet právneho zástupcu odporkyne do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Generálny prokurátor SR podal proti rozsudku Okresného súdu Brezno č.k. 4C 116/2002 - 336 zo dňa 10.07.2009 a proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 16Co 256/2009 - 372 zo dňa 15.10.2009 mimoriadne dovolanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp.zn. 6 M Cdo 17/2010 zo dňa 28.03.2012 zrušil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 16Co 256/2009 zo dňa 15.10.2009 a rozsudok Okresného súdu Brezno č.k. 4C 116/2002 - 336 zo dňa 10.07.2009, ako aj uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 15Co 406/2009 zo dňa 25.02.2010 a uznesenie Okresného súdu Brezno č.k. 4C 116/2002 - 378 zo dňa 12.11.2009 a vec vrátil Okresnému súdu Brezno na ďalšie konanie.

V odôvodnení svojho rozhodnutia Najvyšší súd SR uviedol, že po preskúmaní mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora SR dospel k záveru, že je dôvodné. Najvyšší súd poukázal na to, že z odôvodnenia rozsudkov prvostupňového, ako aj odvolacieho súdu je zrejmé, že dôvodom zamietnutia žaloby bol právny záver oboch súdov o neunesení dôkazného bremena navrhovateľmi. Tento právny záver vychádzal z takého výkladu ustanovení upravujúcich tzv. dôkaznú povinnosť účastníka konania podľa ktorého, ak účastník tvrdí, že je vlastníkom veci z titulu dedenia a popiera tým vlastnícke právo protistrany, ktorá tvrdí, že nadobudla (resp. jej právna predchodkyňa) vlastníctvo vydržaním, má tento účastník dôkazné bremeno preukázať svoje tvrdenie, že protistrana nenadobudla vlastníctvo vydržaním. S takýmto výkladom súdov sa Najvyšší súd SR nestotožňuje.

Teória procesného práva podmieňuje úspech účastníka konania v spore unesením dvoch bremien. Ide jednak o bremeno tvrdiť skutočnosti, ktoré môžu privodiť jeho úspech v spore a jednak bremeno tieto skutočnosti preukázať. Ustanovenie § 120 ods. 1 veta prvá O.s.p. stanovuje dôkaznú povinnosť účastníkov v sporovom konaní t.j. povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na účastníkoch konania. Účastník, ktorý neoznačil dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i toho účastníka, ktorý síce navrhol dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení účastníka.

Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť účastníka za výsledok konania, pokiaľ je určovaný výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie účastníka nie je preukázané (v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé) ani na základe navrhnutých dôkazov ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu, je pre účastníka nepriaznivé rozhodnutie. Aby účastník mohol splniť svoju zákonnú povinnosť označiť potrebné dôkazy, musí predovšetkým splniť

svoju povinnosť tvrdenia. Predpokladom dôkaznej povinnosti je teda tvrdenie skutočnosti účastníkom, tzv. bremeno tvrdenia. Medzi povinnosťou tvrdenia a dôkaznou povinnosťou je úzka vzájomná väzba. Ak účastník nesplní svoju povinnosť tvrdiť skutočnosti rozhodné z hľadiska hypotézy právnej normy, potom spravila ani nemôže splniť dôkaznú povinnosť. Nesplnenie povinnosti tvrdenia, teda neunesenie bremena tvrdenia, má za následok, že skutočnosť, ktorú účastník vôbec netvrdil a ktorá nevyšla inak v konaní najavo, spravidla nebude predmetom dokazovania. Ak ide o skutočnosť rozhodnúť podľa hmotného práva, potom neunesenie bremena tvrdenia o tejto skutočnosti bude mať pre účastníka väčšinou za následok pre neho nepriaznivé rozhodnutie.

Zákon účastníkom ukladá povinnosť tvrdiť všetky potrebné skutočnosti. Potrebnosť, teda okruh rozhodujúcich skutočností, je určovaný hypotézou hmotno-právnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov. Táto norma zásadne určuje jednak rozsah dôkazného bremena, t.j. okruh skutočností, ktoré musia byť ako rozhodné preukázané, jednak nositeľa dôkazného bremena.

V spore o určenie vlastníckeho práva má navrhovateľ bremeno tvrdenia, že je vlastníkom veci a z akých skutočností svoje vlastníctvo vyvodzuje. Z tohto bremena tvrdenia potom pre navrhovateľa vyplýva bremeno dôkazné, a to preukázať existenciu nadobúdacieho vlastníckeho titulu, resp. skutočností spôsobilých založiť takýto nadobúdací titul. Ak tieto skutočnosti budú preukázané, navrhovateľ uniesol ako bremeno tvrdenia, tak aj dôkazné bremeno.

Pokiaľ sa odporca bráni proti návrhu tvrdením svojho vlastníckeho práva, musí tvrdiť svoj nadobúdací titul a o svojom tvrdení ponúknuť dôkazy. Ide tu o rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi účastníkmi v spore v závislosti na tom, ako vymedzuje právna norma práva a povinnosti účastníkov. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť navrhovateľ, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce (teda aj prípadné rovnaké právo odporcu) sú záležitosťou odporcu.

Podľa odôvodnenia vyššie uvedeného rozhodnutia Najvyššieho súdu, bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vystihuje aktuálnu skutkovú a dôkaznú situáciu konania. V priebehu sporu sa môže meniť, teda môže dochádzať k jeho prerozdeleniu. Pri posudzovaní dôkazného bremena na strane toho-ktorého účastníka treba rešpektovať tzv. negatívnu dôkaznú teóriu, t.j. pravidlo, že neexistencia (niečoho) majúca trvajúci charakter sa zásadne nepreukazuje. Po nikom totiž nie je možné spravodlivo žiadať, aby preukázal reálnu neexistenciu určitej právnej skutočnosti. Napríklad v spore o určenie vlastníckeho práva od navrhovateľa nemožno požadovať, aby preukazoval neexistenciu nadobúdacieho vlastníckeho titulu odporcu. Keďže preukázanie takéhoto titulu svedčiacemu odporcu je na prospech odporcu, je na ňom, aby ho tvrdil a v konaní preukazoval.

Najvyšší súd SR poukázal na to, že v prejednávanej veci mali navrhovatelia bremeno tvrdenia, že sú vlastníkami sporných pozemkov a že tento stav stále trvá. Z toho bremena tvrdenia mali dôkaznú povinnosť preukázať nadobúdací vlastnícky titul.

Najvyšší súd SR výslovne uviedol, že navrhovatelia túto skutočnosť preukázali, keďže nebolo sporné, že sú dedičmi po svojej matke, ktorá bola zapísaná v pozemkovej knihe ako vlastníčka pozemkov a tieto počas života na iný subjekt nepreviedla. Pokiaľ sa odporkyňa proti návrhu bránila tvrdením, že jej právna predchodkyňa T. J. nadobudla vlastnícke právo k tým istým pozemkom vydržaním, bolo jej povinnosťou toto svoje tvrdenie preukázať, teda preukázať existenciu zákonnom stanovených podmienok pre vydržanie vlastníckeho práva t.j. oprávnenú (dobromyseľnú) držbu trvajúcu po stanovenú dobu a spôsobilý predmet vydržania. Ak odporkyňa preukazovala nadobúdací titul svojej právnej predchodkyne predložením notárskej zápisnice o osvedčení vyhlásenia o vydržaní, osvedčovala táto listina iba pravdivosť toho, že ju spísala notárka a že T. J. urobila pred notárkou vyhlásenie. Neosvedčovala však existenciu podmienok vydržania, najmä podmienku oprávnenej držby (len vyhlásenie o týchto podmienkach). Predloženie tejto listiny, ktorú odvolací súd nesprávne považoval za nadobúdací titul vlastníckeho práva, preto nemalo za následok prechod dôkazného bremena na navrhovateľov, t.j. ich povinnosť preukazovať neexistenciu oprávnenej držby T. J.. Dôkazné bremeno ohľadom preukázania pravdivosti obsahu uvedenej listiny zostalo na odporcyni, ktorá z nej vyvodzovania pre seba priaznivé právne dôsledky.

Najvyšší súd doplnil, že tento záver možno vyvodit' aj uplatnením tzv. negatívnej dôkaznej teórie na danú situáciu. Navrhovatelia tým, že tvrdením svojho vlastníckeho práva z titulu dedenia popierali

nadobudnutie vlastníctva k nehnuteľnostiam T. J. vydržaním (a tým aj prechod vlastníckeho práva z T. J. na odporkyňu), v podstate tvrdili neexistenciu podmienok vydržania u T. J.. Preukázanie neexistencie týchto podmienok nebolo možné od nich spravodlivo žiadať, lebo podľa vyššie uvedenej teórie sa neexistencia určitej právnej skutočnosti majúca trvajúci charakter zásadne nepreukazuje (preukazuje sa jej existencia). Najvyšší súd preto dospel k záveru, že odvolací súd, ako aj súd prvého stupňa vychádzali z nesprávneho uplatnenia dôkaznej povinnosti navrhovateľov a dospeli tak k nesprávne právnemu záveru o neunesení dôkazného bremena navrhovateľmi s následkom znášania pre nich nepriaznivého rozhodnutia v podobe zamietnutia návrhu. Konanie pred obidvomi súdmi tak bolo postihnuté aj tzv. inou vadou spočívajúcou v zjavnom rozpore medzi záverom súdu prvého stupňa (s ktorým sa stotožnil aj odvolací súd) o tom, že T. J. štyri pozemky nevydržala a zamietnutím žaloby ako celku. To malo za následok nepresvedčivosť a pre bližšie nevysvetlenie aj nepreskúmateľnosť oboch rozsudkov v tejto časti.

Najvyšší súd záverom uviedol, že zrušil aj súvisiace uznesenia obidvoch súdov o trovách konania.

Predmetné uznesenie Najvyššieho súdu SR nadobudlo právoplatnosť dňa 09.05.2012.

Tunajšiemu súdu bola predmetná právna vec predložená dňa 25.05.2012 a bola jej pridelená sp.zn. 4C 86/2012.

Tunajší súd uznesením č.k. 4C 86/2012 - 485 zo dňa 23.03.2013 na základe návrhu odporkyne prerušil konanie do právoplatného skončenia konania na Ústavnom súde SR o ústavnej sťažnosti podanej odporkyňou proti uzneseniu Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6 M Cdo 17/2010 zo dňa 28.03.2012, ktoré je vedené na Ústavnom súde SR pod sp.zn. II.ÚS 561/2012. Uznesenie tunajšieho súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 24.04.2013.

Ústavný súd SR nálezom sp.zn. II. ÚS 561/2012 zo dňa 13.11.2013 rozhodol, že základné práva odporkyne N. E. zaručené v čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 Ústavy SR a právo zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6 M Cdo 17/2010 zo dňa 28.03.2012 porušené nebolo.

Tunajší súd vytýčil termín pojednávania na 10.07.2014, na ktoré predvolal účastníkov konania.

Pri výsluchu na pojednávaní dňa 10.07.2014 právny zástupca navrhovateľov poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, ktorým boli zrušené rozhodnutia krajského, ako aj okresného súdu s tým, že z rozhodnutia Najvyššieho súdu podľa neho vyplýva, že rozhodnutia prvostupňového, ako aj odvolacieho súdu sú zmätočné. Uviedol, že Najvyšší súd potvrdil, že navrhovatelia sú vlastníkami predmetných nehnuteľností, ktorými sa stali titulom dedenia. Poukázal tiež na to, že vo veci bolo vykonané rozsiahle dokazovanie, z ktorého súd môže pri svojom rozhodovaní vychádzať.

Sudca oboznámil geometrický plán č. XXXXXXXX-XXX/XXXX vyhotovený dňa X6.05.2006, pričom zistil, že pri parcele č. XXXX/X, z ktorej vznikli novovytvorené parcely č. XXXX/X o výmere XX m², č. XXXX/X o výmere XX m² a č. XXXX/X o výmere XX m², právny zástupca navrhovateľov do upraveného návrhu tak, ako ho súd pripustil uznesením č.k. 4C 116/2002 - 126 zo dňa 13.06.2006, zámerne nepoňal parcelu č. XXXX/X o výmere XX m² z dôvodu, že podľa jeho vyjadrenia sa táto parcela netýka tohto konania a bola riešená v inom konaní vedenom na tunajšom súde. Navrhovatelia preto parcelu č. XXXX/X do návrhu nepoňali.

Právna zástupkyňa odporkyne uviedla, že podľa informácií ktoré jej sprostredkovala odporkyňa na pojednávaní, pri parcele č. XXXX/X išlo o inú výmeru ako XX m², čo znamená, že sa jedná pravdepodobne o iné nehnuteľnosti.

Sudca na pojednávaní účastníkov oboznámil s tým, že zo strany súdu bolo vykonaná snaha o pripojenie notárskeho spisu sp.zn. N 438/2000, Nz 394/2000 vedeného na Notárskom úrade JUDr. Viery Kalinovej v Banskej Bystrici. Notárka však súdu oznámila, že zapožičanie tohto spisu nie je možné, hoci bol tunajším súdom vrátený na jej Notársky úrad ešte v roku 2010 z dôvodu pochybenia Notárskeho úradu, pretože predmetný spis sa v archíve tohto úradu nenachádza pravdepodobne z dôvodu straty. Účastníci vzali túto skutočnosť na vedomie.

Právny zástupca navrhovateľov v záverečnom vyjadrení poukázal na to, že Najvyšší súd SR sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal aj s námietkou odporcov voči aktívnej legitímácii navrhovateľov v konaní. Najvyšší súd dal za pravdu navrhovateľom, keď uviedol, že vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam nadobudli dedením; táto skutočnosť teda nie je spochybnená. Preto je na odporkyňa, aby preukázala opodstatnenosť zákonných predpokladov pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním od svojej právnej predchodkyne, resp. osoby, od ktorej predmetné nehnuteľnosti získala na základe kúpnej zmluvy. Uvedené skutočnosti je povinná v konaní preukázať odporkyňa. Navrhol, aby súd návrhu navrhovateľov vyhovel a rozhodol v zmysle uznesenia zo dňa 13.06.2006, ktorým pripustil zmenu ich pôvodného návrhu. V prípade úspechu si navrhovatelia uplatnili náhradu trov konania.

Odporkyňa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne v záverečnom vyjadrení uviedla, že návrh žiada v celom rozsahu zamietnuť. V prípade úspechu si uplatňuje náhradu trov konania. Podľa jej názoru návrh nie je dôvodný. Poukázala na obsahlo vykonané dokazovanie, ako aj na právne závery vyplývajúce z rozhodnutí tunajšieho a krajského súdu. Dôvodila, že Najvyšší súd neriešil otázku aktívnej legitímácie, ktorá na strane navrhovateľov daná nie je, pretože v čase, keď nadobudli, resp. mali nadobudnúť vlastnícke právo titulom dedenia, boli predmetné nehnuteľnosti zapísané na odporkyňu. Je preto nadbytočné skúmať a zaoberať sa aj vyjadreniami uvedenými v rozhodnutí Najvyššieho súdu v tom smere, že odporkyňa je povinná preukazovať dôvodnosť zákonných predpokladov pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním zo strany T. J..

Písomným podaním doručeným súdu dňa 15.07.2014 si odporkyňa uplatnila náhradu trov konania vo výške 7 843,68 Eur vrátane DPH. Uvedenú sumu žiadala poukázať na účet svojho právneho zástupcu.

Navrhovatelia si písomným podaním doručeným súdu dňa 17.07.2014 uplatnili náhradu trov konania vo výške 4 641,70 Eur, ktoré žiadali poukázať na účet svojho právneho zástupcu.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením návrhu podanom na tunajšom súde dňa 06.06.2002, výpisu z LV č. XXXX, identifikácie parciel vyhotovenej pre dedičské konanie, osvedčenia o dedičstve sp.zn. D 659/99, Dnot 305/99 zo dňa 13.03.2001, rozhodnutia Štátneho notárstva v Banskej Bystrici sp.zn. D 222/83 zo dňa 25.03.1983, rozhodnutia Štátneho notárstva v Banskej Bystrici sp.zn. D 1291/85 zo dňa 30.08.1985, uznesenia Okresného súdu v Brezne, oddelenia pozemkovej knihy zo dňa 21.05.1951, kúpno-predajnej zmluvy sp.zn. Č.d. XXX/XX zo dňa 18.04.1950, uznesenia Okresného súdu v Brezne, oddelenia pozemkovej knihy zo dňa 21.05.1951, vyjadrenia odporkyne k návrhu zo dňa 15.10.2002, oboznámením geometrického plánu č. XXXXXXXX-XXX/XXXX zo dňa 02.11.2000, oznámenia Správy katastra v Brezne zo dňa 22.03.2004, výpisu z LV č. XXXX - čiastočný, notárskej zápisnice sp.zn. N 438/2000, Nz 394/2000 zo dňa 07.11.2000, notárskej zápisnice sp.zn. N 385/00, Nz 375/00 napísanej na Notárskom úrade JUDr. Štefana Demiana v Brezne dňa 18.12.2000, výkazu plôch ku geometrickému (polohopisnému) plánu č. XXX/XX/XXX-XXX zo dňa 18.12.1963, ohliadkou predmetných nehnuteľností vykonanou dňa 04.05.2005, písomného podania navrhovateľov zo dňa 31.05.2006 označeného ako „zmena petitu žaloby“, ďalej oboznámením geometrického plánu vypracovaného spoločnosťou GeoPlus, s.r.o. so sídlom v Brezne, č. XXXXXXXX-XXX/XXXX zo dňa 26.05.2006, uznesenia tunajšieho súdu č.k. 4C 116/2002 - 126 zo dňa 13.06.2006, písomného podania navrhovateľov zo dňa 26.06.2006, oznámenia Správy katastra v Brezne zo dňa 08.12.2006, oznámenia Správy katastra v Brezne zo dňa 22.11.2006 označeného ako „oprava nezrovnalostí v katastri nehnuteľností“, oznámenia Správy katastra v Brezne zo dňa 17.01.2007 označeného ako „oznámenie k vyjadreniu účastníčky konania“, oznámenia právneho zástupcu odporkyne adresovaného Správe katastra v Brezne zo dňa 12.01.2007, výpisu z LV č. XXXX, XXXX a XXXX, oznámenia Správy katastra v Brezne zo dňa 20.03.2008, rozhodnutia Správy katastra v Brezne zo dňa 19.02.2007 č.j. X - 139/06, rozsudku tunajšieho súdu č.k. 4C 116/2002 - 210 zo dňa 28.03.2008, notárskej zápisnice sp.zn. N 16/2007, Nz 3726/2007, NCRIs 3739/2007 zo dňa 30.01.2007, uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 16Co 147/2008 - 259 zo dňa 10.07.2008, písomného vyjadrenia Poľnohospodárskeho družstva Ďumbier so sídlom v Brezne zo dňa 07.01.2008 a 04.06.2009, rozsudku tunajšieho súdu č.k. 4C 116/2002 - 336 zo dňa 10.07.2009, rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 16Co 256/2009 - 372 zo dňa 15.10.2009, uznesenia tunajšieho súdu č.k. 4C 116/2002 - 378 zo dňa 12.11.2009, uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 15Co 406/2009 - 394 zo dňa 25.02.2010, mimoriadneho dovolania Generálneho prokurátora SR zo dňa 02.11.2010, vyjadrenia navrhovateľov k mimoriadnemu dovolaniu Generálneho prokurátora SR, uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6 M Cdo 17/2010 zo dňa 28.03.2012, návrhu odporkyne na

prerušenie konania zo dňa 20.11.2012, vyjadrenia kancelárie Ústavného súdu SR zo dňa 01.03.2013, uznesenia tunajšieho súdu č.k. 4C 86/2012 - 485 zo dňa 23.03.2013, vyjadrenia kancelárie Ústavného súdu SR zo dňa 07.10.2013, Nálezu Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 561/2012 - 38 zo dňa 13.11.2013, vyjadrenia notárky JUDr. J. kalinovej zo dňa 08.07.2014, vylúchom navrhovateľov, odporkyne, ako aj svedkov G. J., M.. G. N., D. N., Viery H., J. D., D. L., D. L., N. Y. a M.. D. D..

Na základe vykonaného dokazovania súd zistil tento skutkový stav :

Predmetom konania je rozhodnutie o návrhu navrhovateľov, ktorým sa domáhajú, aby súd určil, že navrhovateľ 1/ je vlastníkom v celosti nehnuteľnosti vedenej Správou katastra v Brezne, pre kat. územie Brezno ako parc. KN č. XXXX/X, ostatné plochy o výmere XX m², novovytvorenej geometrickým plánom spoločnosti GeoPLUS s.r.o. Brezno číslo XXXXXXXX-XXX/XXXX, vyhotoveným dňa 26.05.2006, úradne overeným Správou katastra v Brezne dňa 31.05.2006 pod číslom XXX/XX, vlastníkom v celosti nehnuteľnosti vedenej Správou katastra v Brezne, pre kat. územie Brezno ako parc. KN č. XXXX/X, ostatné plochy o výmere XXX m², novovytvorenej Geometrickým plánom spoločnosti GeoPLUS s.r.o. Brezno číslo XXXXXXXX-XXX/XXXX, vyhotoveným dňa 26.05.2006, úradne overeným Správou katastra v Brezne dňa 31.05.2006 pod číslom XXX/XX, vlastníkom v celosti nehnuteľnosti vedenej Správou katastra v Brezne, pre kat. územie Brezno ako parc. KN č. XXXX/X, záhrada o výmere XXX m², novovytvorenej Geometrickým plánom spoločnosti GeoPLUS s.r.o. Brezno číslo XXXXXXXX-XXX/XXXX, vyhotoveným dňa 26.05.2006, úradne overeným Správou katastra v Brezne dňa 31.05.2006 pod číslom XXX/XX, ďalej, že navrhovateľka 2/ je vlastníkom v celosti nehnuteľnosti vedenej Správou katastra v Brezne, pre kat. územie Brezno ako parc. KN č. XXXX/X, ostatné plochy o výmere XX m², novovytvorenej Geometrickým plánom spoločnosti GeoPLUS s.r.o. Brezno číslo XXXXXXXX-XXX/XXXX, vyhotoveným dňa 26.05.2006, úradne overeným Správou katastra v Brezne dňa 31.05.2006 pod číslom XXX/XX, vlastníkom v celosti nehnuteľnosti vedenej Správou katastra v Brezne pre kat. územie Brezno ako parc. KN č. XXXX/X, ostatné plochy o výmere XXX m², novovytvorenej Geometrickým plánom spoločnosti GeoPLUS s.r.o. Brezno číslo XXXXXXXX-XXX/XXXX, vyhotoveným dňa 26.05.2006, úradne overeným Správou katastra v Brezne dňa 31.05.2006 pod číslom 208/05, vlastníkom v celosti nehnuteľnosti vedenej Správou katastra v Brezne, pre kat. územie Brezno ako parc. KN č. XXXX/X, ostatné plochy o výmere XX m², novovytvorenej Geometrickým plánom spoločnosti GeoPLUS s.r.o. Brezno číslo XXXXXXXX-XXX/XXXX, vyhotoveným dňa 26.05.2006, úradne overeným Správou katastra v Brezne dňa 31.05.2006 pod číslom XXX/XX, vlastníkom v celosti nehnuteľnosti vedenej Správou katastra v Brezne, pre kat. územie Brezno ako parc. KN č. XXXX/X, ostatné plochy o výmere XX m², novovytvorenej Geometrickým plánom spoločnosti GeoPLUS s.r.o. Brezno číslo XXXXXXXX-XXX/XXXX, vyhotoveným dňa 26.05.2006, úradne overeným Správou katastra v Brezne dňa 31.05.2006 pod číslom XXX/XX, vlastníkom v celosti nehnuteľnosti vedenej Správou katastra v Brezne, pre kat. územie Brezno ako parc. KN č. XXXX/X, ostatné plochy o výmere XX m², novovytvorenej Geometrickým plánom spoločnosti GeoPLUS s.r.o. Brezno číslo XXXXXXXX-XXX/XXXX, vyhotoveným dňa 26.05.2006, úradne overeným Správou katastra v Brezne dňa 31.05.2006 pod číslom XXX/XX, ďalej, že navrhovateľka 3/ je vlastníkom v podiele X/X- tín nehnuteľnosti vedenej Správou katastra v Brezne, pre kat. územie Brezno ako parc. KN č. XXXX/X, záhrada o výmere XXX m², novovytvorenej Geometrickým plánom spoločnosti GeoPLUS s.r.o. Brezno číslo XXXXXXXX-XXX/XXXX, vyhotoveným dňa 26.05.2006, úradne overeným Správou katastra v Brezne dňa 31.05.2006 pod číslom XXX/XX a vlastníkom v podiele XX/XX-tín nehnuteľnosti vedenej Správou katastra v Brezne, pre kat. územie Brezno ako parc. KN č. XXXX/X, záhrada o výmere XXX m², novovytvorenej Geometrickým plánom spoločnosti GeoPLUS s.r.o. Brezno číslo XXXXXXXX-XXX/XXXX, vyhotoveným dňa 26.05.2006, úradne overeným Správou katastra v Brezne dňa 31.05.2006 pod číslom XXX/XX.

Tunajší súd rozsudkom č.k. 4C 116/2012 - 210 zo dňa 28.03.2008 návrh navrhovateľov ako nedôvodný zamietol. Návrh zamietol z dôvodu, že navrhovatelia neuviedli, akým titulom sa domáhajú určenia vlastníctva voči odporkyni. Ďalšou okolnosťou, pre ktorú súd návrh zamietol, bol nedostatok aktívnej legitímácie navrhovateľov v konaní. Navrhovatelia mali preukázať, že nedošlo k vydržaniu vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam na strane odporkyne, resp. jej právnej predchodkyne, ale že k vydržaniu došlo na ich strane. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č.k. 16Co 147/2008 - 259 zo dňa 10.07.2008 rozsudok Okresného súdu Brezno zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Okresný súd Brezno rozsudkom č.k. 4C 116/2002 - 336 zo dňa 10.07.2009 návrh navrhovateľov opätovne zamietol. Vykonaným dokazovaním zistil, že navrhovatelia sa domáhajú určenia vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam titulom dedenia. Návrh zamietol z viacerých dôvodov. Dokazovaním

zistil, že osvedčenie o dedičstve bolo vydané neskôr, ako si nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom konania, dala osvedčiť vyhlásením o vydržaní T. J. a dokonca neskôr, ako tieto nehnuteľnosti boli prevedené riadnou kúpnu zmluvou na odporkyňa. Navrhovatelia sa domáhali určenia vlastníckeho práva iba na tom základe, že im vlastnícke právo svedčí na základe rozhodnutia vydaného v dedičskom konaní - osvedčenia o dedičstve Okresného súdu Brezno sp.zn. D 659/99, Dnot 305/99 zo dňa 13.03.2001. Súd dospel k záveru, že navrhovatelia sa nemôžu domáhať určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam iba na tom základe, že v dedičskom konaní sa pôvodne s ďalšími dedičmi B. D. a Z.. N. J. dohodli, že nehnuteľnosti budú patriť iba im. Navrhovatelia totiž nepreukázali, že ku dňu smrti poručiteľa zdedili nehnuteľnosti iba oni, a teda, že iba oni nadobudli smrťou poručiteľa dedičstvo v rozsahu sporných nehnuteľností. Súd preto opätovne návrh zamietol pre nedostatok aktívnej legitímácie na strane navrhovateľov. Ďalším dôvodom pre zamietnutie návrhu bola skutočnosť, že ak v čase rozhodnutia dedičského súdu patrilo vlastníckeho právo k nehnuteľnostiam už inej osobe, dohoda dedičov v dedičskom konaní ohľadom sporných nehnuteľností nemohla byť platná. Dedičia po zomrelej N. D. sa totiž nemohli platne dohodnúť o ďalšom vlastníctve nehnuteľností, ktoré nadobudli dedením ku dňu smrti poručiťky, pretože v čase ich dohody im už vlastnícke právo k nehnuteľnostiam nepatrilo. Takáto dohoda dedičov ako samostatný právny úkon je absolútne neplatná v zmysle § 39 Obč. zákonníka, pretože odporuje zákonu. Navrhovatelia podľa záverov súdu neunesli v konaní dôkazné bremeno, že osvedčenie o vydržaní v prospech T. J. bolo vydané neopodstatnene, že argumenty v osvedčení o vydržaní nezodpovedajú skutočnosti, a teda celkovo, že neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto osvedčenia. Dôkazné bremeno v tomto smere pritom nie je možné preniesť na odporkyňa. Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č.k. 16Co 256/2009 - 372 zo dňa 15.10.2009 rozsudok Okresného súdu Brezno zo dňa 10.07.2009 potvrdil. Najvyšší súd SR uznesením sp.zn. 6 M Cdo 17/2010 zo dňa 28.03.2012 zrušil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 16Co 256/2009 zo dňa 15.10.2009 a rozsudok Okresného súdu Brezno č.k. 4C 116/2002 - 336 zo dňa 10.07.2009. Dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie podané Generálnym prokurátorom SR je dôvodné. Zároveň zrušil aj súvisiace uznesenie obidvoch súdov o trovách konania.

Na pojednávaní konanom dňa 10.07.2014 zotrvali účastníci na svojich vyjadreniach. Poukázali na obsiahle dokazovanie, ktoré bolo v priebehu konania vykonané. Navrhovatelia zhodne uviedli, že odporkyňa je povinná v konaní preukázať opodstatnenosť zákonných predpokladov pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním od svojej právnej predchodkyne, resp. od osoby, od ktorej predmetné nehnuteľnosti získala kúpnu zmluvou. Odporkyňa naproti tomu žiadala návrh ako nedôvodný zamietnuť. Tvrdila, že Najvyšší súd SR neriešil otázku aktívnej legitímácie v konaní, ktorá na strane navrhovateľov nie je daná, pretože v čase, keď nadobudli, resp. mali nadobudnúť vlastnícke právo titulom dedenia, boli už predmetné nehnuteľnosti zapísané na ňu. Je preto nadbytočné skúmať a zaoberať sa vyjadreniami uvedenými v rozhodnutí NS SR v tom smere, že ona je povinná preukazovať dôvodnosť zákonných predpokladov pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním zo strany T. J..

Súd pri rozhodovaní vychádzal najmä z týchto ustanovení zákona :

Podľa § 123 Obč. zákonníka, vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

Podľa § 134 Obč. zákonníka, všetci vlastníci majú rovnaké práva a povinnosti a poskytuje sa im rovnaká práva ochrana.

Podľa § 132 ods. 1 Obč. zákonníka, vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpnu, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom.

Podľa § 134 ods. 1 Obč. zákonníka, oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci ak ju má nepretržite v držbe po dobu 3 rokov, ak ide o hnutelnosť, a po dobu 10 rokov, ak ide o nehnuteľnosť. Podľa ods. 3 vyššie citovaného ustanovenia zákona, do doby podľa ods. 1 sa započíta aj doba, po ktorú mal vec v oprávnenej držbe právny predchodca.

Podľa § 136 ods. 1 Obč. zákonníka, vec môže byť v spoluvlastníctve viacerých vlastníkov. Podľa ods. 2 vyššie citovaného ustanovenia zákona, spoluvlastníctvo je podielové alebo bezpodielové. Bezpodielové spoluvlastníctvo môže vzniknúť len medzi manželmi.

Podľa § 137 ods. 1 Obč. zákonníka, podiel vyjadruje mieru, akou sa spoluvlastníci podieľajú na právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoluvlastníctva k spoločnej veci.

Podľa § 460 Obč. zákonníka, dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiteľa.

Podľa § 461 ods. 1 Obč. zákonníka, dedí sa zo zákona, zo závetu alebo z oboch týchto dôvodov.

Pokiaľ ide o otázku aktívnej legitímácie navrhovateľov v konaní, ktorú aj na pojednávaní dňa 10.07.2014 opätovne namietala odporkyňa, súd poukazuje na to, že túto otázku opakovane riešil Krajský súd v Banskej Bystrici vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach. Z jeho záverov vyplýva, že pokiaľ sa navrhovatelia domáhajú určenia vlastníckeho práva titulom dedenia po svojich rodičoch, aktívne legitimovanými na podanie návrhu sú tí dedičia, ktorým bolo dedičské právo potvrdené v osvedčení o dedičstve, teda navrhovatelia 1/, 2/ a 3/. V prípade, ak by sa navrhovatelia domáhali určenia svojho vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam titulom vydržania tak, že do vydržacej doby by bolo potrebné započítať aj dobu, po ktorú užívali nehnuteľnosti aj ich právni predchodcovia (čo však nie je tento prípad), aktívne legitimovanými na podanie určovacieho návrhu by boli všetci dedičia po neb. N. D., čo znamená, že okrem navrhovateľov X/, 2/ a 3/ aj B. D. a Z.. N. J..

Z vykonaného dokazovania jasne vyplýva, že navrhovatelia 1/, 2/ a 3/ odvodzujú svoje vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam titulom dedenia. Zodpovedanie tejto otázky má vplyv aj na zodpovedanie otázky aktívnej legitímácie navrhovateľov v konaní. Tunajší súd v tejto súvislosti poukazuje aj na právny záver vyjadrený v rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 16Co 256/2009 - 372 zo dňa 15.10.2009, z ktorého vyplýva, že Krajský súd sa nestotožňuje s právnym názorom okresného súdu, podľa ktorého aktívne legitimovanými na podanie určovacej žaloby v predmetnej veci sú všetci zákonní dedičia po poručiťke N. D., rod. D., zomr. XX.XX.XXXX, a nielen tí z nich, ktorí sa stali preberateľmi dedičstva po nej osvedčením o dedičstve vydanom v konaní sp.zn. D 659/99, Dnot 305/99. Krajský súd jednoznačne vyslovil právny záver, že pokiaľ sa navrhovatelia 1/, 2/ a 3/ domáhajú v predmetnom konaní určenia vlastníckeho práva titulom dedenia po svojich rodičoch (čo je splnené), aktívne legitimovanými na podanie návrhu sú tí dedičia, ktorým bolo dedičské právo potvrdené v osvedčení o dedičstve, teda navrhovatelia 1/, 2/ a 3/. Iba v prípade, ak by sa domáhali určenia vlastníckeho práva titulom vydržania nehnuteľností tak, že do vydržacej doby by bolo potrebné započítať aj dobu, po ktorú užívali tieto nehnuteľnosti ich právni predchodcovia (čo rovnako platí i v prípade podania žaloby na určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po právnom predchodcovi), aktívne legitimovanými na podanie návrhu by boli všetci dedičia po nebohej N. D., rod. D., zomr. XX.XX.XXXX, teda okrem navrhovateľov 1/, 2/ a 3/ aj B. D. a Z.. N. J.. Uvedený právny názor vyplýva jednak z uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k. 16Co 147/2008 - 259 zo dňa 10.07.2008 a bol opakovane vyjadrený aj v rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k. 16Co 256/2009 - 372 zo dňa 15.10.2009. Vo svetle týchto právnych názorov, ktorými je tunajší súd viazaný a stotožňuje sa s nimi, považuje súd vyjadrenia odporkyne, ktorá aj pri výsluchu na pojednávaní tunajšieho súdu dňa 10.07.2014 namietala aktívnu legitímáciu navrhovateľov 1/, 2/ a 3/ v predmetnom konaní, za nedôvodnú a nestotožňuje sa s ňou.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že je nesporné, že navrhovatelia 1/, 2 a 3/ sa ako aktívne legitimovaní na podanie návrhu domáhajú určenia vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam titulom dedenia. Uvedené potvrdil ich právny zástupca aj na pojednávaní konanom dňa 28.10.2008, kedy súd na základe pokynu krajského súdu priamo zisťoval, akým titulom sa navrhovatelia domáhajú určenia vlastníctva.

Dedičstvo sa nadobúda dňom poručiťovej smrti a pokiaľ boli navrhovatelia dedičmi na základe právoplatného rozhodnutia súdu, je v konaní daná ich aktívna legitímácia. Dňom poručiťovej smrti vstúpili do všetkých práv a povinností po poručiťovi a ako dedičia aj do tohto konania. Vzhľadom na to, že k predmetným nehnuteľnostiam je zapísané tzv. duplicitné vlastníctvo, je nepochybne daný ich naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva. Uvedené odôvodňuje aj to, že zaradenie určitej veci notárom do aktív dedičstva, nie je nezvratným dôkazom vlastníctva toho, kto vec nadobudol na základe dohody dedičov. Rozhodnutím súdu o dedičstve alebo osvedčením o dedičstve vydaným

notárom sa nadobudnutie dedičstva potvrdzuje síce spätne ku dňu smrti poručiteľa v súlade s § 460 Obč. zákonníka, avšak táto skutočnosť nevyučuje možnosť, že dôjde k strate vlastníctva dedičov po smrti poručiteľa ešte pred právoplatnosťou rozhodnutia o dedičstve alebo osvedčenia o dedičstve napr. vydaním osvedčenia o vydržaní pre tretiu osobu. Tak to bolo aj v posudzovanom prípade. Osvedčenie o dedičstve po poručiťke N. D., rod. D., zomr. XX.XX.XXXX zo dňa 13.03.2001 nadobudlo účinky právoplatného dedičského rozhodnutia dňa 29.03.2001. Už na základe osvedčenia a vyhlásenia o vydržaní spísaného do notárskej zápisnice na Notárskom úrade JUDr. Kalinovej v Banskej Bystrici dňa 07.11.2000 pod sp.zn. N 438/2000, Nz 394/2000, sa vlastníčkou predmetných nehnuteľností stala T. J., ktorá ich následne kúpnu zmluvou uzavretou 18.12.2000 previedla na odporkyňu. Vklad tejto zmluvy bol povolený 15.01.2001, teda ešte pred vydaním osvedčenia o dedičstve. Na tomto mieste poukazuje tunajší súd na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6 M Cdo 17/2010 zo dňa 28.03.2012, z ktorého jednoznačne vyplýva, že navrhovatelia preukázali, že sú vlastníkami sporných pozemkov a že tento stav stále trvá. Navrhovatelia teda preukázali bremeno tvrdenia, z ktorého im vyplynula dôkazná povinnosť preukázať nadobúdaci vlastnícky titul, čo tiež preukázali, keďže nebolo sporné, že sú dedičmi po svojej matke, ktorá bola zapísaná v pozemkovej knihe ako vlastníčka pozemkov a tieto počas svojho života na iný subjekt nepreviedla. Navrhovatelia tým, že tvrdím svojho vlastníckeho práva z titulu dedenia popierali nadobudnutie vlastníctva k nehnuteľnostiam T. J. vydržaním (a tým aj prechod vlastníckeho práva z T. J. na odporkyňu), v podstate tvrdili neexistenciu podmienok vydržania u T. J.. Najvyšší súd na rozdiel od právnych záverov tunajšieho súdu vyjadrených v rozsudku č.k. 4C 116/2002 - 210 zo dňa 28.03.2008, rozsudku č.k. 4C 116/2002 - 336 zo dňa 10.07.2009, ako aj na rozdiel od právnych záverov Krajského súdu v Banskej Bystrici vyjadrených v rozsudku č.k. 16Co 256/2009 - 372 zo dňa 15.10.2009 vyjadril názor, podľa ktorého, pokiaľ sa odporkyňa v konaní proti návrhu navrhovateľov, ktorí sa domáhali určenia vlastníctva vo svoj prospech, bránila tvrdením, že jej právna predchodkyňa T. J. nadobudla vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam vydržaním, mala povinnosť toto svoje tvrdenie preukázať, a teda mala povinnosť preukázať existenciu zákonom stanovených podmienok pre vydržanie vlastníckeho práva, t.j. oprávnenú (dobromyseľnú držbu) trvajúcu po stanovenú dobu a spôsobilý predmet vydržania. Ak odporkyňa preukazovala nadobúdaci titul svojej právnej predchodkyne predložením notárskej zápisnice o osvedčení vyhlásenia o vydržaní, táto listina osvedčovala iba pravdivosť toho, že ju spísala notárka a že T. J. urobila pred notárkou vyhlásenie; neosvedčovala však existenciu podmienok inštitútu vydržania, najmä podmienku oprávnenej držby (len vyhlásenie o týchto podmienkach). Túto listinu preto podľa Najvyššieho súdu nemožno považovať za nadobúdaci titul vlastníckeho práva. Jej predloženie nemalo za následok prechod dôkazného bremena na navrhovateľov 1/, 2/ a 3/, t.j. ich povinnosť preukazovať neexistenciu oprávnenej držby T. J.. Dôkazné bremeno ohľadom preukázania pravdivosti obsahu uvedenej listiny zostalo na odporkyňi, ktorá z nej vyvodzovala pre seba priaznivé právne dôsledky. Preukázanie neexistencie podmienok vydržania podľa Najvyššieho súdu nebolo možno od navrhovateľov 1/, 2/ a 3/ spravodlivo žiadať, pretože podľa negatívnej dôkaznej teórie, ktorú Najvyšší súd aplikoval aj na danú situáciu, sa neexistencia určitej právnej skutočnosti majúca trvajúcí charakter zásadne nepreukazuje (preukazuje sa jej existencia). Uvedené pochybenie tunajšieho, ako aj krajského súdu malo za následok to, že Najvyšší súd SR zrušil rozsudky prvostupňového, ako aj odvolacieho súdu a vec vrátil tunajšiemu súdu na ďalšie konanie.

Odporkyňa pri výsluchu na pojednávaní dňa 10.07.2014 okrem iného uviedla, že Najvyšší súd neriešil otázku aktívnej legitímácie, ktorá na strane navrhovateľov podľa jej názoru daná nie je, pretože v čase keď nadobudli, resp. mali nadobudnúť vlastnícke právo titulom dedenia, boli predmetné nehnuteľnosti zapísané na ňu. Je preto podľa nej nadbytočné skúmať a zaoberať sa vyjadreniami uvedenými v rozhodnutí Najvyššieho súdu v tom smere, že ona je povinná preukazovať dôvodnosť zákonných predpokladov pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním zo strany T. J.. S týmto jej vyjadrením tunajší súd nesúhlasí.

Notárska zápisnica, do ktorej bolo spísané osvedčenie o vydržaní, v danom prípade osvedčuje iba to, že T. J. urobila určité vyhlásenie pred notárkou. Z obsahu notárskej zápisnice vyplýva, že notárka neosvedčila aj existenciu skutočností (oprávnenú držbu), ktoré sú podmienkami vydržania. Notárka nezabezpečila vyhlásenie osoby dotknutej (právnych nástupcov osôb zapísaných v pozemkovej knihe) a nezabezpečila žiadny dôkaz, z ktorého by držba T. J. vyplývala. Z obsahu notárskej zápisnice vyplýva presný opak toho, čo T. J. vyhlasuje, pretože, ak T. J. uviedla, že sa vysporiadala s právnymi nástupcami po rodičoch, potom T. J. nebola dobromyseľná, že právo patrí výlučne jej. Notárska zápisnica osvedčuje iba pravdivosť toho, že listinu spísala notárka a že T. J. urobila pred notárkou vyhlásenie. Tieto

skutočnosti neboli medzi účastníkmi sporné. Vychádzajúc z rozhodnutia Najvyššieho súdu, odporkyňa musí v konaní preukázať, že T. J. nadobudla sporné nehnuteľnosti vydržaním. Toto dôkazné bremeno v konaní zaťažuje práve ju. Musí preukázať, že Eva Vaníková užívala pozemky ako svoje vlastné v dobrej viere. Odporkyňa zaťažuje dôkazné bremeno na preukázanie dvoch sporných skutočností pre posúdenie otázky vydržania, ktorými sú držba a dobrá viera. Dobrá viera (bona fides) sa kreuje u držiteľa veci prostredníctvom nadobúdacieho titulu (justus titulus). Nadobúdateľ musí mať dôvodne za to, že vec týmto titulom nadobudol. Ide o prípady, kedy nadobúdateľ verí, že vec nadobudol; nemá však vedomosť o skutočnostiach, pre ktoré je nadobúdací titul neplatný alebo nevie, že vec jeho právnomu predchodcovi nepatrila. Pri pozemkoch môže ísť aj o prípady, kedy pozemok uvedený v nadobúdacom titule je v teréne vyznačený inak. Často pôjde o situácie, kedy zameranie pozemku v teréne zaberá určitú časť susedného pozemku. Dobrá viera sa však logicky nemôže kreovať vtedy, ak pozemky uvedené v nadobúdacom titule (kúpna zmluva z roku 1963) majú spolu výmeru 3 XXX m² a pozemky v nadobúdacom titule neuvedené (ktoré sú predmetom sporu), majú výmeru 2 XXX m². Žiadny nadobúdateľ totiž nemôže byť v dobrej viere, že kúpil pozemky o 65 % výmery väčšie, ako sú pozemky uvedené v zmluve. Dobrá viera vzhľadom na všetky okolnosti (§ 130 ods. 1 Obč. zákonníka) nemohla u rodičov T. J. v roku 1963 vzniknúť. Ak si D. V. myslela, že pozemky jej od roku 1963 patrili, potom si súčasne jej dcéra T. V. nemohla myslieť, že tie isté pozemky patrili jej, pretože uvedené sa vzájomne vylučuje. Ak by totiž platilo, že matka T. J. užívala nehnuteľnosti počas zákonom predpísanej doby pre vydržanie, potom uplynutím tejto doby nadobudla nehnuteľnosti matka T. J., a nie samotná T. J.. Nehnuteľnosti mohla na T. J. previesť iba právnym úkonom v spojeným s vkladom do katastra nehnuteľností. T. J. teda nemala žiadny putatívny nadobúdací titul, na základe ktorého mohla poňať dobrú vieru, že jej nehnuteľnosti patria. Súd poukazuje aj na osvedčenie o vydržaní, pri ktorom je v zápisnici notárkou uvedené, že „žiadateľka (T. J.) sa s právnymi nástupcami po T. V. a D. V. finančne vysporiadala“. Z uvedeného vyplýva, že sama notárka chápala inštitút vydržania zrejme tak, že z viacerých osôb považujúcich sa za dobromyseľných držiteľov vecí, sa vlastníkom vecí vydržaním stane ten, na kom sa všetci vzájomne dohodnú.

Nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním je však objektívnou právnou skutočnosťou; nastáva uplynutím času a nie ústnou dohodou o vypořádání medzi rodičom a viacerými potomkami. P. zápisnica, do ktorej bolo spísané osvedčenie o vydržaní v danom konkrétnom prípade osvedčuje iba to, že T. J. urobila určité vyhlásenie pred notárkou. Z obsahu zápisnice vyplýva, že notárka neosvedčila aj existenciu skutočností, ktoré sú podmienkami vydržania. Nezabezpečila vyhlásenie dotknutej osoby (právných nástupcov osôb zapísaných v pozemkovej knihe) a nezabezpečila ani žiadny dôkaz, z ktorého by držba T. J. vyplývala. Z obsahu notárskej zápisnice dokonca vyplýva presný opak toho, čo T. J. vyhlásila. Ak totiž T. J. uviedla, že sa vysporiadala s právnymi nástupcami po rodičoch, potom T. J. nemohla byť dobromyseľná, že právo patrí výlučne jej.

Vychádzajúc z týchto skutočností, opierajúc sa pritom o argumenty a právne závery vyplývajúce z citovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľov je dôvodný, a preto rozhodol tak, že ich návrhu vyhovel.

Podľa § 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

Podľa § 151 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, v zložitých prípadoch, najmä z dôvodu väčšieho počtu účastníkov konania alebo väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní súd môže rozhodnúť, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej; ustanovenie § 166 sa nepoužije. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia primerane s tým, že lehota troch pracovných dní plynie od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

O náhrade trov konania súd rozhodne samostatným uznesením do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej vzhľadom na zložitosť prejednávaného prípadu, predchádzajúce rozhodnutia okresného a krajského súdu, ktoré boli Najvyšším súdom zrušené, ako aj vzhľadom na väčší počet účastníkov a nárokov uplatňovaných v konaní.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia písomne v 3 vyhotoveniach prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok).